Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

►**B** **EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 184/2005,**

12. jaanuar 2005,

ühenduse maksebilansi, rahvusvahelise teenuskaubanduse ja välismaiste otseinvesteeringute statistika kohta

(ELT L 35, 8.2.2005, lk 23)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
►**M1**	Komisjoni määrus (EÜ) nr 602/2006, 18. aprill 2006	L 106	10	19.4.2006
►**M2**	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1137/2008, 22. oktoober 2008	L 311	1	21.11.2008
►**M3**	Komisjoni määrus (EÜ) nr 707/2009, 5. august 2009	L 204	3	6.8.2009
►**M4**	Komisjoni määrus (EL) nr 555/2012, 22. juuni 2012	L 166	22	27.6.2012
►**M5**	muudetud komisjoni määrusega (EL) nr 519/2013, 21. veebruar 2013	L 158	74	10.6.2013
►**M6**	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/1013, 8. juuni 2016	L 171	144	29.6.2016

▼B

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 184/2005,

12. jaanuar 2005,

ühenduse maksebilansi, rahvusvahelise teenuskaubanduse ja välismaiste otseinvesteeringute statistika kohta

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 285 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Keskpangaga arvamust, mis on esitatud vastavalt asutamislepingu artikli 105 lõikele 4 ([1]),

vastavalt asutamislepingu artiklis 251 sätestatud menetlusele ([2]),

ning arvestades järgmist:

(1) Vastavalt asutamislepingule peab komisjon esitama nõukogule aruanded, et nõukogu saaks jälgida iga liikmesriigi ja kogu ühenduse majanduslikku arengut, samuti majanduspoliitika kooskõla teatavate üldiste suunistega.

(2) Vastavalt asutamislepingule peab komisjon esitama nõukogule ettepanekud ühise kaubanduspoliitika rakendamiseks ja nõukogu volitab komisjoni alustama vajalikke läbirääkimisi.

(3) Kaubanduslepingute, sealhulgas teenustekaubanduse üldlepingu (GATS) ([3]) ja intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu (TRIPs) ([4]) rakendamine ja läbivaatamine, samuti praegu ja tulevikus toimuvad läbirääkimised edasiste lepingute kohta nõuavad, et asjakohane statistiline teave oleks kättesaadav.

(4) Nõukogu 25. juuni 1996. aasta määrus (EÜ) nr 2223/96 ühenduses kasutatava Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteemi kohta ([5]) (ESA 95) sisaldab ühiseid standardeid, määratlusi, liigitusi ja raamatupidamiseeskirju liikmesriikide kontode koostamiseks, et rahuldada ühenduse statistika vajadusi ja saada liikmesriikide vahel võrreldavaid tulemusi.

([1]) ELT C 296, 6.12.2003, lk 5.
([2]) Euroopa Parlamendi 30. märtsi 2004. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 13. detsembri 2004. aasta otsus.
([3]) EÜT L 336, 23.12.1994, lk 191.
([4]) EÜT L 336, 23.12.1994, lk 214.
([5]) EÜT L 310, 30.11.1996, lk 1. Määrust on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1267/2003 (ELT L 180, 18.7.2003, lk 1).

▼B

(5) 2000. aasta septembris nõukogule esitatud Euroopa Majandus- ja Rahaliidu statistiliste nõuete täitmise tegevusplaan ning 3., 4. ja 5. eduaruanne, mida ka nõukogu toetas, sätestavad Euroopa rahvamajanduse arvepidamise kvartaalsete kontode esitamise institutsionaalsete sektorite lõikes 90 päeva jooksul. Kvartaalse maksebilansistatistika õigeaegne esitamine on eelduseks nimetatud kontode koostamisele.

(6) Nõukogu 20. detsembri 1996. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 58/97 ettevõtluse struktuurinäitajate kohta ([1]) kehtestas ühtse raamistiku ettevõtluse struktuuri, tegevuse, konkurentsivõime ja jõudluse kohta statistika kogumiseks, koostamiseks, edastamiseks ja hindamiseks, ja sätestab kogutavad näitajad.

(7) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. detsembri 2001. aasta määrusel (EÜ) nr 2560/2001 eurodes tehtavate välismaksete kohta ([2]) oli otsene mõju statistika kogumisele ja nimetatud määruses sätestatud läve suurendamisel oleks oluline mõju ettevõtjate aruandluskoormusele ja liikmesriikide maksebilansistatistika kvaliteedile eriti neis liikmesriikides, mille statistikakogumine põhineb rahavoogude (arvelduste) süsteemil.

(8) Rahvusvahelise Valuutafondi maksebilansi käsiraamat, Euroopa Keskpanga (EKP) 2. mai 2003. aasta suunis Euroopa Keskpanga statistilise aruandluse nõuete kohta maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni statistika ning rahvusvaheliste reservide aruande standardi valdkonnas, ([3]) ÜRO rahvusvahelise teenuskaubandusstatistika käsiraamat ja OECD välismaiste otseinvesteeringute statistika standardid piiritlevad üldised maksebilansi, rahvusvahelise teenuskaubanduse ja välismaiste otseinvesteeringute statistika koostamise põhireeglid.

(9) EKP ja komisjon koordineerivad vastavalt vajadusele maksebilansistatistika alast tegevust. Käesolev määrus määratleb eelkõige liikmesriikidelt kogutava statistilise teabe, mida komisjon vajab ühenduse maksebilansi-, rahvusvahelise teenuskaubanduse ja välismaiste otseinvesteeringute statistika tootmiseks. Nimetatud ühenduse statistika tootmiseks ja levitamiseks konsulteerivad komisjon ja liikmesriigid üksteisega edastatud teabe kvaliteedi ja levitamise küsimustes.

([1]) EÜT L 14, 17.1.1997, lk 1. Määrust on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).
([2]) EÜT L 344, 28.12.2001, lk 13.
([3]) ELT L 131, 28.5.2003, lk 20.

▼B

(10) Nõukogu 11. juuni 1990. aasta määrusega (Euratom, EMÜ) nr 1588/90 statistiliselt konfidentsiaalsete andmete Euroopa Ühenduste Statistikaametile edastamise kohta ([1]) kehtestatakse, et siseriiklikud eeskirjad statistilise konfidentsiaalsuse kohta ei tohi takistada ühenduse ametiasutusele (Eurostat) konfidentsiaalsete statistiliste andmete edastamist, kui ühenduse statistikat käsitleva ühenduse õigusaktiga nähakse ette selliste andmete edastamine.

(11) Nõukogu 23. novembri 1998. aasta määrusega (EÜ) nr 2533/98 statistilise teabe kogumise kohta Euroopa Keskpanga poolt ([2]) kehtestatakse konfidentsiaalsussätted, mida kohaldatakse EKPle edastatud konfidentsiaalse statistilise teabe suhtes.

(12) Eriomase ühenduse statistika tootmist reguleeritakse nõukogu 17. veebruari 1997. aasta määruses (EÜ) nr 322/97 ühenduse statistika kohta ([3]) sätestatud eeskirjadega.

(13) On selge vajadus toota ühenduse statistikat maksebilansi, rahvusvahelise teenuskaubanduse ja välismaiste otseinvesteeringute kohta ühtseid kvaliteedistandardeid järgiva statistika osas.

(14) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt ühtsete statistika kvaliteedistandardite loomist maksebilansi, rahvusvahelise teenuskaubanduse ja välismaiste otseinvesteeringute kohta võrreldava statistika tootmiseks ei saa liikmesriikide tasandil piisaval määral saavutada ning see on seetõttu paremini saavutatav ühenduse tasandil, võib ühendus rakendada abinõusid, mis on kooskõlas asutamislepingu artikli 5 subsidiaarsuse põhimõttega. Nimetatud artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei ületa käesolev määrus selle eesmärgi saavutamiseks vajalikke piire.

(15) Käesolevas määruses sätestatud kohustuste täitmise tagamiseks võivad andmete kogumise eest vastutavad liikmesriikide ametiasutused vajada ligipääsu administratiivsetele andmeallikatele, näiteks teistele avaliku sektori poolt hallatavatele äriregistritele või muudele andmekogudele, mis sisaldavad teavet piiriüleste tehingute ja positsioonide kohta, kui selline teave on vajalik ühenduse statistika tootmiseks.

(16) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud abinõud tuleb võtta tarvitusele kooskõlas nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusega 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ([4]),

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

([1]) EÜT L 151, 15.6.1990, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003.
([2]) EÜT L 318, 27.11.1998, lk 8.
([3]) EÜT L 52, 22.2.1997, lk 1. Määrust on muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003.
([4]) EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

▼B

Artikkel 1

Objekt

Käesolev määrus kehtestab ühtse raamistiku ühenduse statistika tootmise kohta, mis käsitleb maksebilanssi, rahvusvahelist teenuskaubandust ja välismaiseid otseinvesteeringuid.

Artikkel 2

Andmete esitamine

1. Liikmesriigid esitavad komisjonile (Eurostatile) maksebilanssi, rahvusvahelist teenuskaubandust ja välismaiseid otseinvesteeringuid käsitlevad statistilised andmed vastavalt I lisale. Andmed määratletakse II lisas.

2. Liikmesriigid esitavad komisjonile (Eurostatile) andmed vastavalt I lisas osutatud tähtpäevadele.

▼M6

3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 10 vastu delegeeritud õigusakte, kui majanduslike või tehniliste muutuste tulemusel on vaja ajakohastada I lisa tabelites 6, 7 ja 8 esitatud geograafilise, institutsionaalsete sektorite ja tegevusvaldkondade jaotuse tasemeid, tingimusel et selline ajakohastamine ja täpsustamine ei mõjuta aruandluskoormust ega muuda kohaldatavat kontseptuaalset alusraamistikku.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 10 vastu delegeeritud õigusakte, kui on vaja välja jätta või vähendada teatavaid I lisa andmevoogudele esitatavaid nõudeid, tingimusel et selline välja jätmine või vähendamine ei halvenda käesoleva määruse alusel koostatava statistika kvaliteeti.

Nende delegeeritud volituste rakendamisel tagab komisjon, et delegeeritud õigusaktidega ei panda liikmesriikidele või andmeesitajatele märkimisväärset täiendavat koormust.

Lisaks põhjendab komisjon delegeeritud õigusaktides ettenähtud meetmeid asjakohaselt ning analüüsib vajaduse korral nende kulutasuvust, sealhulgas andmeesitajatele tekkivat koormust ja andmete koostamise kulu, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 223/2009 ([1]) artikli 14 lõikes 3.

▼B

Artikkel 3

Andmete allikad

1. Liikmesriigid koguvad käesoleva määruse alusel nõutavat statistilist informatsiooni kasutades kõiki andmeallikaid, mida nad peavad asjakohasteks ja sobivateks, sealhulgas administratiivseid allikaid, näiteks äriregistri andmekogu.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2009. aasta määrus (EÜ) nr 223/2009 Euroopa statistika kohta ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1101/2008 (konfidentsiaalsete statistiliste andmete Euroopa Ühenduste Statistikaametile edastamise kohta), nõukogu määruse (EÜ) nr 322/97 (ühenduse statistika kohta) ja nõukogu otsuse 89/382/EMÜ, Euratom (millega luuakse Euroopa ühenduste statistikaprogrammi komitee) kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 87, 31.3.2009, lk 164).

▼B

2. Aruandekohustuslikud füüsilised ja juriidilised isikud järgivad liikmesriigi ametiasutuste, kes vastavalt käesolevale määrusele vastutavad liikmesriigi siseselt andmete kogumise eest, sätestatud esitamistähtpäevi ja määratlusi.

3. Kui nõutavaid andmeid ei ole võimalik koguda mõistlike kuludega, võib edastada võimalikult täpsed hinnangulised andmed (sealhulgas nullväärtused).

▼M6

Artikkel 4

Kvaliteedikriteeriumid ja -aruanded

1. Käesoleva määruse kohaldamisel rakendatakse käesoleva määruse artikli 5 kohaselt edastatavate andmete suhtes määruse (EÜ) nr 223/2009 artikli 12 lõikes 1 sätestatud kvaliteedikriteeriume.

2. Liikmesriigid esitavad komisjonile (Eurostat) edastatud andmete kvaliteeti käsitleva aruande („kvaliteediaruanne”).

3. Käesoleva määrusega hõlmatud andmete suhtes lõikes 1 osutatud kvaliteedikriteeriumide rakendamisel määrab komisjon rakendusaktidega kindlaks kvaliteediaruannete esitamise korra, ülesehituse ja regulaarsuse. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 11 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

4. Komisjon (Eurostat) hindab kvaliteediaruannete asjakohase analüüsi põhjal artikli 11 lõikes 1 osutatud Euroopa statistikasüsteemi komitee abiga edastatud andmete kvaliteeti ning koostab ja avaldab käesoleva määrusega hõlmatud Euroopa statistika kvaliteedi aruande. Nimetatud aruanne saadetakse teadmiseks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Liikmesriigid teavitavad komisjoni (Eurostati) kõigist suurematest edastatavaid andmeid mõjutavatest metoodika- või muud tüüpi muudatustest hiljemalt kolme kuu möödumisel pärast nende kohaldatavaks muutumist. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja teisi liikmesriike igast sellisest teavitamisest.

Artikkel 5

Andmevood

1. Koostatav statistika rühmitatakse komisjonile (Eurostatile) esitamiseks vastavalt järgmistele andmevoogudele:

a) kuu maksebilansistatistika;

b) kvartali maksebilansistatistika;

c) rahvusvaheline teenuskaubandus;

d) välismaiste otseinvesteeringute vood;

e) välismaiste otseinvesteeringute positsioonid.

▼**M6**

2. Komisjon (Eurostat) ja liikmesriigid töötavad koos asjaomaste rahvusvaheliste partneritega välja sobiva metoodika, et koostada lisaks vahetu tehingupoole põhimõttele lõpliku omandilise kuuluvuse kontseptsioonil põhinevat välismaiste otseinvesteeringute statistikat, milles eristatakse uusi välismaiseid otseinvesteeringuid ja ülevõtmisi.

3. Komisjon (Eurostat) algatab 20. juuliks 2018 katseuuringud, mille liikmesriigid teostavad välismaiste otseinvesteeringute aastase statistika kohta, mis põhineb lõpliku omandilise kuuluvuse kontseptsioonil ning milles eristatakse uusi välismaiseid otseinvesteeringuid ja ülevõtmisi. Nende uuringute eesmärk on määrata kindlaks tingimused, sealhulgas metoodikaraamistik välismaiste otseinvesteeringute aastase statistika uute andmete kogumiseks, ning hinnata seonduvate andmete kogumise kulu ja tulenevat statistika kvaliteeti ning samuti riikidevahelist võrreldavust.

4. Selleks et hõlbustada lõikes 3 osutatud uuringute tegemist, võib liit anda liikmesriikidele toetusena rahalist tuge kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) nr 966/2012 ([1]).

5. Komisjon (Eurostat) koostab 20. juuliks 2019 aruande lõikes 3 osutatud uuringute tulemuste kohta. See aruanne edastatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule ning vajaduse korral määratakse selles kindlaks ülejäänud tingimused, mis tuleb täita lõikes 2 osutatud metoodika väljatöötamiseks.

6. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 10 vastu delegeeritud õigusakte, et pikendada käesoleva artikli lõikes 5 sätestatud aruande koostamise tähtaega 12 kuu võrra, kui komisjon leiab nimetatud lõikes osutatud katseuuringute hindamisel, et on asjakohane määrata kindlaks ülejäänud tingimused.

Nimetatud delegeeritud volituste rakendamisel tagab komisjon, et delegeeritud õigusaktidega ei panda liikmesriikidele või andmeesitajatele märkimisväärset täiendavat koormust.

Lisaks põhjendab komisjon delegeeritud õigusaktides ettenähtud meetmeid asjakohaselt ning analüüsib vajaduse korral nende kulutasuvust, sealhulgas andmeesitajatele tekkivat koormust ja andmete koostamise kulu, nagu on sätestatud määruse (EÜ) nr 223/2009 artikli 14 lõikes 3.

7. Hiljemalt 12 kuud pärast lõikes 5 osutatud aruande esitamise kuupäeva teeb komisjon vajaduse korral ning eelkõige lõikes 3 osutatud katseuuringute tulemuste komisjonipoolsest hindamisest sõltuvalt ettepaneku käesoleva määruse muutmiseks, et määrata kindlaks metoodika- ja andmenõuded välismaiste otseinvesteeringute aastase statistika kohta, mis põhineb lõpliku omandilise kuuluvuse kontseptsioonil ning välismaiste otseinvesteeringute aastase statistika kohta, milles tuuakse eraldi välja uued välismaised otseinvesteeringud ja ülevõtmised.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).

▼B

Artikkel 6

Aruandeperiood ja regulaarsus

Liikmesriigid koostavad andmevood vastavalt lisas I piiritletud asjakohasele esimesele aruandeperioodile ja regulaarsusele.

Artikkel 7

Andmete edastamine

Liikmesriigid edastavad komisjonile (Eurostatile) käesoleva määrusega nõutavad andmed komisjoni poolt kindlaksmääratud vormis ja korras artikli 11 lõikes 2 märgitud korra kohaselt.

Artikkel 8

Konfidentsiaalsete andmete edastamine ja vahetamine

1. Piiramata määruse (Euratom, EMÜ) nr 1588/90 artikli 5 lõikes 4 sätestatud eeskirju võib Eurostati ja EKP vahel konfidentsiaalsete andmete edastamine toimuda ulatuses, mis on vajalik maksebilansistatistika ühtsuse tagamiseks Euroopa Liidu ja nende liikmesriikide vahel, kes on võtnud kasutusele ühisraha.

2. Lõiget 1 kohaldatakse tingimusel, et EKP võtab nõuetekohaselt arvesse määruse (EÜ) nr 322/97 artiklis 10 määratletud põhimõtteid ja järgib sama määruse artiklis 14 sätestatud tingimusi.

3. Määruse (EÜ) nr 322/97 artiklis 13 määratletud konfidentsiaalset andmete vahetamist lubatakse liikmesriikide vahel juhul, kui andmete vahetamine on vajalik Euroopa Liidu maksebilansistatistika kvaliteedi tagamiseks.

Liikmesriigid, kes saavad teistelt liikmesriikidelt konfidentsiaalseid andmeid, käsitlevad sellist teavet konfidentsiaalsena.

▼M6

Artikkel 9

Levitamine

1. Komisjon (Eurostat) levitab vastavalt käesolevale määrusele koostatud Euroopa statistikat sarnaselt I lisas osutatud regulaarsusega. Kõnealune statistika tehakse kättesaadavaks komisjoni (Eurostati) veebilehel.

2. Kooskõlas määruse (EÜ) nr 223/2009 artikliga 18 ja statistika konfidentsiaalsuse kaitsmise põhimõtet mõjutamata tagavad liikmesriigid ja komisjon (Eurostat) käesoleva määruse alusel nõutud andmete ja metaandmete levitamise ning teevad teatavaks nende koostamiseks kasutatud täpse metoodika.

▼M6

Artikkel 10

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 2 lõikes 3 ja artikli 5 lõikes 6 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 19. juulist 2016. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt 9 kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 2 lõikes 3 ja artikli 5 lõikes 6 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonivahelises parema õigusloome kokkuleppes ([1]) sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artikli 2 lõike 3 ja artikli 5 lõike 6 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kolme kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kolme kuu võrra.

Artikkel 11

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab Euroopa statistikasüsteemi komitee, mis on loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 223/2009. Nimetatud komitee on komitee Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011 ([2]) tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

([1]) ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

▼M6

Artikkel 12

Rakendamisaruanded

Hiljemalt 28. veebruariks 2018 ja seejärel iga viie aasta järel esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse rakendamise kohta.

Aruandes eelkõige:

a) hinnatakse maksebilansi, rahvusvahelise teenuskaubanduse ja välismaiste otseinvesteeringute andmete kvaliteeti;

b) hinnatakse kasu, mida liit, liikmesriigid, andmeesitajad ja -kasutajad saavad võrreldes statistika koostamiseks tehtud kulutustega;

c) tehakse kindlaks valdkonnad, kus on arenguruumi, ja määratletakse vajalikud muudatused lähtuvalt saavutatud tulemustest.

Artikkel 12a

Koostöö teiste komiteedega

Kõikides nõukogu otsusega 2006/856/EÜ ([1]) loodud monetaar-, finants- ja maksebilansistatistika komitee pädevusse kuuluvates küsimustes küsib komisjon selle komitee arvamust vastavalt nimetatud otsusele.

▼B

Artikkel 13

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

([1]) Nõukogu 13. novembri 2006. aasta otsus 2006/856/EÜ, millega moodustatakse monetaar-, finants- ja maksebilansistatistika komitee (ELT L 332, 30.11.2006, lk 21).

▼M4

I LISA

Tabel 1

Kuu maksebilanss

Tähtpäev: 44. kalendripäev pärast vaatlusperioodi lõppu
Regulaarsus: kuu
Esimene vaatlusperiood: aprill 2014

	Kreedit	Deebet	Saldo
1. **Jooksevkonto**			
Kaubad	Geo 3	Geo 3	
Teenused	Geo 3	Geo 3	
Esmane tulu			
Tööjõutulu	Geo 3	Geo 3	
Investeerimistulu			
Otseinvesteeringud			
Omakapital	Geo 3	Geo 3	
sellest: residentide sektori reinvesteeritud tulu (Sektor 1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Võlainstrumendid	Geo 3	Geo 3	
Portfelliinvesteeringud			
Omakapital ja investeerimisfondide aktsiad	Geo 3	Geo 1	
Võlaväärtpaberid	Geo 3	Geo 1	
Muud investeeringud	Geo 3	Geo 3	
sellest: intress	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Reservvarad	Geo 3	Geo 3	
sellest: intress	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Muu esmane tulu	Geo 3	Geo 3	
Teisene tulu	Geo 3	Geo 3	
2. **Kapitalikonto**			
Kapitalikonto	Geo 3	Geo 3	
	Finantsvara netosoetamine	Neto kohustuste võtmine	Neto
3. **Finantskonto**			
Otseinvesteeringud			
Omakapital residentide sektori kaupa (Sektor 1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Võlainstrumendid residentide sektori kaupa (Sektor 1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	

▼M4

	Kreedit	Deebet	Saldo
Portfelliinvesteeringud			
Omakapital ja investeerimisfondide aktsiad			
Residentide sektori kaupa (Sektor 1)	Geo 2 ([1])	Geo 1 ([1])	
Tehingupoolest emitendi sektori kaupa (Sektor 1)	Geo 2 ([1])		
Võlaväärtpaberid			
Lühiajalised			
Residentide sektori kaupa (Sektor 1)	Geo 2 ([1])	Geo 1 ([1])	
Tehingupoolest emitendi sektori kaupa (Sektor 1)	Geo 2 ([1])		
Pikaajalised			
Residentide sektori kaupa (Sektor 1)	Geo 2 ([1])	Geo 1 ([1])	
Tehingupoolest emitendi sektori kaupa (Sektor 1)	Geo 2 ([1])		
Tuletisinstrumendid (v.a reservid) ja töötajate aktsiaoptsioonid			Geo 2 ([1])
Muud investeeringud			
Residentide sektori kaupa (Sektor 1)	Geo 2 ([1])	Geo 2 ([1])	
sellest: sularaha ja hoiused	Geo 2 ([1])	Geo 2 ([1])	
Reservvarad			
Rahaline kuld			
Füüsiline kuld	Geo 1 ([1])		
Isikupäratud kullakontod	Geo 1 ([1])		
Eriarveldusühikud (SDRid)	Geo 1 ([1])		
Reservpositsioon Rahvusvahelises Valuutafondis (IMF)	Geo 1 ([1])		
Muud reservvarad			
Sularaha ja hoiused			
Nõuded rahandusasutuste, IMFi ja Rahvusvaheliste Arvelduste Panga (BIS) vastu	Geo 1 ([1])		
Nõuded muude institutsioonide (pangad) vastu	Geo 1 ([1])		
Väärtpaberid			
Võlaväärtpaberid			
Lühiajalised	Geo 1 ([1])		
Pikaajalised	Geo 1 ([1])		
Omakapital ja investeerimisfondide aktsiad	Geo 1 ([1])		
Tuletisinstrumendid (neto)	Geo 1 ([1])		
Muud nõuded	Geo 1 ([1])		

([1]) Ei ole kohustuslik liikmesriikidele, kes ei kuulu rahaliitu.

▼M4

Tabel 2

Kvartali maksebilanss ja rahvusvaheline investeerimispositsioon

▼M6

Regulaarsus: kvartal
Esimene vaatlusperiood: 2014. aasta esimene kvartal
Tähtpäev: t + 85 kuud 2014. aastast 2016. aastani; t + 82 2017. aastast [2]

▼M4

	Kreedit	Deebet	Saldo
A. **Jooksevkonto**			
Kaubad	Geo 4	Geo 4	
Üldkaubad maksebilansi alusel	Geo 3	Geo 3	
Kaupade netoeksport kaubandusteenuse raames	Geo 3		
Kaubandusteenuse raames omandatud kaubad (negatiivne kreedit)	Geo 3		
Kaubandusteenuse raames müüdud kaubad	Geo 3		
Mitterahaline kuld	Geo 3	Geo 3	
Bränding – kaudtransiidi korrigeerimine	Geo 4	Geo 4	
Teenused	Geo 4	Geo 4	
Teiste omandis olevate füüsiliste sisendite töötlemise teenused	Geo 4	Geo 4	
Mujal kajastamata hooldus- ja remonditeenused	Geo 4	Geo 4	
Veoteenused	Geo 4	Geo 4	
Reisiteenused	Geo 4	Geo 4	
Ehitus	Geo 4	Geo 4	
Kindlustus- ja pensioniteenused	Geo 4	Geo 4	
Finantsteenused	Geo 4	Geo 4	
Otsese tasu eest osutatavad ja muud finantsteenused	Geo 3	Geo 3	
Kaudselt mõõdetavad finantsvahendusteenused (FISIM)	Geo 3	Geo 3	
Mujal kajastamata intellektuaalomandi kasutamise tasud	Geo 4	Geo 4	
Telekommunikatsiooni-, arvuti- ja infoteenused	Geo 4	Geo 4	
Muud äriteenused	Geo 4	Geo 4	
Teadus- ja arendusteenused	Geo 3	Geo 3	

▼M4

	Kreedit	Deebet	Saldo
Ametialase ja juhtimiskonsultatsiooni teenused	Geo 3	Geo 3	
Tehnilised, kaubandusega seotud ja muud äriteenused	Geo 3	Geo 3	
Isiku-, kultuuri- ja meelelahutusteenused	Geo 4	Geo 4	
Valitsemissektori kaubad ja teenused (mujal kajastamata)	Geo 4	Geo 4	
Esmane tulu			
Tööjõutulu	Geo 4	Geo 4	
Investeerimistulu			
Tulu otseinvesteeringutelt			
Omakapital	Geo 4	Geo 4	
Dividendid ja kvaasikorporatiivsete ettevõtete tuludest väljavõetud summad			
Otseinvesteeringu ettevõtetes	Geo 3	Geo 3	
Otseinvestoris (pöördinvesteering)	Geo 3	Geo 3	
Sõsarettevõtete vahel	Geo 3	Geo 3	
Residentide sektori kaupa (Sektor 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Reinvesteeritud tulu	Geo 4	Geo 4	
Residentide sektori kaupa (Sektor 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Võlainstrumendid	Geo 4	Geo 4	
Otseinvesteeringu ettevõtetes	Geo 3	Geo 3	
Otseinvestoris (pöördinvesteering)	Geo 3	Geo 3	
Sõsarettevõtete vahel	Geo 3	Geo 3	
sellest: Intress			
Residentide sektori kaupa (Sektor 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Tulu portfelliinvesteeringutelt			
Omakapital ja investeerimisfondide aktsiad	Geo 4	Geo 1	
Omandiväärtpaberid			
Dividendid			
Residentide sektori kaupa (Sektor 2)	Geo 3	Geo 1 (4)	
Tehingupoolest emitendi sektori kaupa (Sektor 2)	Geo 2 (1)		

▼M4

	Kreedit	Deebet	Saldo
Investeerimisfondide aktsiad			
Dividendid			
Residentide sektori kaupa (Sektor 2)	Geo 3	Geo 1 (4)	
Tehingupoolest emitendi sektori kaupa (Sektor 2)	Geo 2 (1)		
Reinvesteeritud tulu			
Residentide sektori kaupa (Sektor 2)	Geo 3	Geo 1 (4)	
Tehingupoolest emitendi sektori kaupa (Sektor 2)	Geo 2 (1)		
Võlaväärtpaberid			
Lühiajalised	Geo 4	Geo 1	
Intress			
Residentide sektori kaupa (Sektor 2)	Geo 3	Geo 1 (4)	
Tehingupoolest emitendi sektori kaupa (Sektor 2)	Geo 2 (1)		
Pikaajalised	Geo 4	Geo 1	
Intress			
Residentide sektori kaupa (Sektor 2)	Geo 3	Geo 1 (4)	
Tehingupoolest emitendi sektori kaupa (Sektor 2)	Geo 2 (1)		
Muu investeerimistulu	Geo 4	Geo 4	
Kvaasikorporatiivsete ettevõtete tuludest väljavõetud summad	Geo 3	Geo 3	
Intress	Geo 3	Geo 3	
Residentide sektori kaupa (Sektor 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
sellest: SDRide intress		Geo 1	
sellest: intress enne kaudselt mõõdetavaid finantsvahendusteenuseid	Geo 3	Geo 3	
Residentide sektori kaupa (Sektor 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Kindlustus-, pensioni- ja standardsetes tagatisskeemides osalejate investeerimistulu	Geo 3	Geo 3	
Residentide sektori kaupa (Sektor 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Tulu reservvaradelt	Geo 3		
sellest: Intress	Geo 3		

▼M4

	Kreedit	Deebet	Saldo
Muu esmane tulu	Geo 4	Geo 4	
Valitsemissektor	Geo 3	Geo 3	
Tootmis- ja impordimaksud	Liidu institutsioonid	Liidu institutsioonid	
Tootemaksud	Liidu institutsioonid	Liidu institutsioonid	
Muud tootmismaksud	Liidu institutsioonid	Liidu institutsioonid	
Subsiidiumid	Liidu institutsioonid	Liidu institutsioonid	
Tootesubsiidiumid	Liidu institutsioonid	Liidu institutsioonid	
Muud tootmissubsiidiumid	Liidu institutsioonid	Liidu institutsioonid	
Rent	Geo 3	Geo 3	
Muud sektorid	Geo 3	Geo 3	
Tootmis- ja impordimaksud	Liidu institutsioonid	Liidu institutsioonid	
Tootemaksud	Liidu institutsioonid	Liidu institutsioonid	
Muud tootmismaksud	Liidu institutsioonid	Liidu institutsioonid	
Subsiidiumid	Liidu institutsioonid	Liidu institutsioonid	
Tootesubsiidiumid	Liidu institutsioonid	Liidu institutsioonid	
Muud tootmissubsiidiumid	Liidu institutsioonid	Liidu institutsioonid	
Rent	Geo 3	Geo 3	
Teisene tulu	Geo 4	Geo 4	
Valitsemissektor	Geo 3	Geo 3	
Jooksvad tulumaksud, omandimaksud jne	Geo 3	Geo 3	
Sotsiaalmaksed	Geo 3	Geo 3	
Sotsiaaltoetused	Geo 3	Geo 3	
Rahvusvaheline koostöö (D74)	Geo 3	Geo 3	
sellest: liidu institutsioonidega (v.a EKP)	Liidu institutsioonid	Liidu institutsioonid	
Mitmesugused jooksevülekanded (D75)	Geo 3	Geo 3	

▼M4

	Kreedit	Deebet	Saldo
Käibemaksu- ja kogurahvatulupõhised liidu omavahendid (D76)	Liidu institutsioonid	Liidu institutsioonid	
Muud sektorid	Geo 3	Geo 3	
Jooksvad tulumaksud, omandimaksud jne	Geo 3	Geo 3	
Sotsiaalmaksed	Geo 3	Geo 3	
Sotsiaaltoetused	Geo 3	Geo 3	
Kahjukindlustuse netopreemiad	Geo 3	Geo 3	
Kahjukindlustuse nõuded	Geo 3	Geo 3	
Mitmesugused jooksevülekanded (D75)	Geo 3	Geo 3	
sellest: isiklikud ülekanded (residentidest ja mitteresidentidest kodumajapidamiste vahel)	Geo 3	Geo 3	
sellest: Töötajate rahaülekanded	Geo 4	Geo 4	
Korrigeerimine seoses muutusega pensioniõigustes	Geo 3	Geo 3	

B. **Kapitalikonto**

Kapitalikonto	Geo 4	Geo 4	
Mittetoodetud mittefinantsvarade soetamised/realiseerimised, bruto	Geo 3	Geo 3	
Kapitalisiirded	Geo 3	Geo 3	
Valitsemissektor	Geo 3	Geo 3	
Kapitalimaksud	Geo 3	Geo 3	
Investeerimistoetused	Geo 3	Geo 3	
Muud kapitalisiirded	Geo 3	Geo 3	
sellest: võlgade kustutamine	Geo 3	Geo 3	
Muud sektorid	Geo 3	Geo 3	
Kapitalimaksud	Geo 3	Geo 3	
Investeerimistoetused	Geo 3	Geo 3	
Muud kapitalisiirded	Geo 3	Geo 3	
sellest: võlgade kustutamine	Geo 3	Geo 3	

▼M4

	Finantsvara netosoetamine	Neto kohustuste võtmine	Neto
C. **Finantskonto**			
Finantskonto	Geo 1	Geo 1	
Otseinvesteeringud	Geo 4	Geo 4	
Omakapital	Geo 4	Geo 4	
Omakapital reinvesteeritud tuluta			
Otseinvesteeringu ettevõtetes	Geo 3	Geo 3	
Otseinvestoris (pöördinvesteering)	Geo 3	Geo 3	
Sõsarettevõtete vahel	Geo 3	Geo 3	
Residentide sektori kaupa (Sektor 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Noteeritud	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Noteerimata	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Muu (nt kinnisvara)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Tulu reinvesteerimine	Geo 4	Geo 4	
Residentide sektori kaupa (Sektor 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Võlainstrumendid	Geo 4	Geo 4	
Otseinvesteeringu ettevõtetes	Geo 3	Geo 3	
Otseinvestoris (pöördinvesteering)	Geo 3	Geo 3	
Sõsarettevõtete vahel	Geo 3	Geo 3	
Residentide sektori kaupa (Sektor 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Portfelliinvesteeringud	Geo 4	Geo 1	
Omakapital ja investeerimisfondide aktsiad	Geo 4	Geo 1	
Omandiväärtpaberid			
Residentide sektori kaupa (Sektor 2)	Geo 3	Geo 1 (4)	
Noteeritud	Geo 2 (1)	Geo 1 (1)	
Noteerimata	Geo 2 (1)	Geo 1 (1)	
Tehingupoolest emitendi sektori kaupa (Sektor 2)			
Noteeritud	Geo 2 (1)		
Noteerimata	Geo 2 (1)		

▼M4

	Finantsvara netosoetamine	Neto kohustuste võtmine	Neto
Investeerimisfondide aktsiad			
Residentide sektori kaupa (Sektor 2)	Geo 3	Geo 1 ([4])	
sellest: Tulu reinvesteerimine	Geo 3	Geo 1 ([4])	
Tehingupoolest emitendi sektori kaupa (Sektor 2)	Geo 2 ([1])		
sellest: Tulu reinvesteerimine	Geo 2 ([1])		
Võlaväärtpaberid			
Lühiajalised	Geo 4	Geo 1	
Residentide sektori kaupa (Sektor 2)	Geo 3	Geo 1 ([4])	
Tehingupoolest emitendi sektori kaupa (Sektor 2)	Geo 2 ([1])		
Pikaajalised	Geo 4	Geo 1	
Residentide sektori kaupa (Sektor 2)	Geo 3	Geo 1 ([4])	
Tehingupoolest emitendi sektori kaupa (Sektor 2)	Geo 2 ([1])		
Tuletisinstrumendid (v.a reservid) ja töötajate aktsiaoptsioonid			
Residentide sektori kaupa (Sektor 2)			Geo 3
Muud investeeringud	Geo 4	Geo 4	
Residentide sektori kaupa (Sektor 1)	Geo 4	Geo 4	
Muu omakapital	Geo 3	Geo 3	
Sularaha ja hoiused			
Residentide sektori kaupa (Sektor 2)			
Lühiajalised	Geo 3	Geo 3	
Pikaajalised	Geo 3	Geo 3	
Laenud			
Residentide sektori kaupa (Sektor 2)			
Lühiajalised	Geo 3, IMF	Geo 3, IMF	
Pikaajalised	Geo 3, IMF	Geo 3, IMF	
Kindlustus-, pensioni- ja standardsed tagatisskeemid			
Residentide sektori kaupa (Sektor 2)	Geo 3	Geo 3	

▼M4

	Finantsvara netosoetamine	Neto kohustuste võtmine	Neto
Kaubanduskrediidid ja ettemaksed			
Residentide sektori kaupa (Sektor 2)			
Lühiajalised	Geo 3	Geo 3	
Pikaajalised	Geo 3	Geo 3	
Muud saada-/makstaolevad arved			
Residentide sektori kaupa (Sektor 2)			
Lühiajalised	Geo 3	Geo 3	
Pikaajalised	Geo 3	Geo 3	
SDRid		Geo 1	
Reservvarad	Geo 3		

D. **Tasakaalustavad kirjed**

Kaupade ja teenuste saldo			Geo 4
Jooksevkonto saldo			Geo 1
Neto laenuandmine (+) / neto laenuvõtmine (–) (jooksevkonto ja kapitalikonto saldo)			Geo 1
Neto laenuandmine (+) / neto laenuvõtmine (–) (finantskonto saldo)			Geo 1
Statistiline viga, neto			Geo 1

	Nõuded			Kohustused		
	Positsioonid	Vahetuskursside muutusest tulenevad ümberhindlused	Muudest hinnamuutustest tulenevad ümberhindlused	Positsioonid	Vahetuskursside muutusest tulenevad ümberhindlused	Muudest hinnamuutustest tulenevad ümberhindlused

E. **Rahvusvaheline investeerimispositsioon**

Finantskonto	Geo 1			Geo 1		
Otseinvesteeringud	Geo 4 ([3])			Geo 4 ([3])		
Omakapital	Geo 4 ([1])	Geo 2 ([1])	Geo 2 ([1])	Geo 4 ([1])	Geo 2 ([1])	Geo 2 ([1])
Otseinvesteeringu ettevõtetes	Geo 2 ([1])			Geo 2 ([1])		
Otseinvestoris (pöördinvesteering)	Geo 2 ([1])			Geo 2 ([1])		

▼M4

	Nõuded			Kohustused		
	Positsioonid	Vahetus-kursside muutusest tulenevad ümberhindl-used	Muudest hinnamuu-tustest tulenevad ümberhindl-used	Positsioonid	Vahetus-kursside muutusest tulenevad ümberhindl-used	Muudest hinnamuu-tustest tulenevad ümberhindl-used
Sõsarettevõtete vahel	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		
Residentide sektori kaupa (Sektor 2)	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		
Noteeritud	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		
Noteerimata	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		
Muu (nt kinnisvara)	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		
Võlainstrumendid	Geo 4 (3)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 4 (3)	Geo (1)	Geo 2 (1)
Otseinvesteeringu ettevõtetes	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		
Otseinvestoris (pöördinvesteering)	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		
Sõsarettevõtete vahel	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		
Residentide sektori kaupa (Sektor 2)	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		
Portfelliinvesteeringud	Geo 4 (3)			Geo 1		
Omakapital ja investeerimisfondide aktsiad	Geo 4 (3)			Geo 1		
Omandiväärtpaberid						
Residentide sektori kaupa (Sektor 2)	Geo 3 (3)			Geo 1 (4)		
Noteeritud	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 1 (1)	Geo 1 (1)	Geo 1 (1)
Noteerimata	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 1 (1)	Geo 1 (1)	Geo 1 (1)
Tehingupoolest emitendi sektori kaupa (Sektor 2)						
Noteeritud	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)			
Noteerimata	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)			
Investeerimisfondide aktsiad						
Residentide sektori kaupa (Sektor 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 1 (1)	Geo 1 (1)	Geo 1 (1)
Tehingupoolest emitendi sektori kaupa (Sektor 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)			
Võlaväärtpaberid						
Lühiajalised	Geo 4 (3)			Geo 1		
Residentide sektori kaupa (Sektor 2)	Geo 3 (3)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 1 (4)	Geo 1 (1)	Geo 1 (1)
Tehingupoolest emitendi sektori kaupa (Sektor 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)			

▼M4

	Nõuded			Kohustused		
	Positsioonid	Vahetus-kursside muutusest tulenevad ümberhindl-used	Muudest hinnamuu-tustest tulenevad ümberhindl-used	Positsioonid	Vahetus-kursside muutusest tulenevad ümberhindl-used	Muudest hinnamuu-tustest tulenevad ümberhindl-used
Vääringu kaupa:						
Euro	Geo 2 (1)			Geo 1 (1)		
USA dollar	Geo 2 (1)			Geo 1 (1)		
Muud vääringud	Geo 2 (1)			Geo 1 (1)		
Pikaajalised	Geo 4 (3)			Geo 1		
Residentide sektori kaupa (Sektor 2)	Geo 3 (3)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 1 (4)	Geo 1 (1)	Geo 1 (1)
Lunastamistähtajaga kuni üks aasta				Geo 1 (1)		
Lunastamistähtajaga üle ühe aasta				Geo 1 (1)		
Tehingupoolest emitendi sektori kaupa (Sektor 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)			
Lunastamistähtajaga kuni üks aasta	Geo 2 (1)					
Lunastamistähtajaga üle ühe aasta	Geo 2 (1)					
Vääringu kaupa:						
Euro	Geo 2 (1)			Geo 1 (1)		
USA dollar	Geo 2 (1)			Geo 1 (1)		
Muud vääringud	Geo 2 (1)			Geo 1 (1)		

▼M6

Tuletisinstrumendid (v.a reservid) ja töötajate aktsiaoptsioonid	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		Geo 2 (1)
Residentide sektori kaupa (Sektor 2)						

▼M4

Muud investeeringud	Geo 4 (3)			Geo 4 (3)		
Residentide sektori kaupa (Sektor 1)	Geo 4 (3)			Geo 4 (3)		
Residentide sektori kaupa (Sektor 2)		Geo 2 (1)	Geo 2 (1)		Geo 2 (1)	Geo 2 (1)
Muu omakapital	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)
Sularaha ja hoiused	Geo 4 (3)	Geo 2 (1)		Geo 4 (3)	Geo 2 (1)	
Residentide sektori kaupa (Sektor 2)						
Lühiajalised	Geo 3 (3)			Geo 3 (3)		
Pikaajalised	Geo 3 (3)			Geo 3 (3)		
Laenud	Geo 4 (3)	Geo 2 (1)		Geo 4 (3)	Geo 2 (1)	

▼M4

	Nõuded			Kohustused		
	Positsioonid	Vahetus-kursside muutusest tulenevad ümberhindl-used	Muudest hinnamuu-tustest tulenevad ümberhindl-used	Positsioonid	Vahetus-kursside muutusest tulenevad ümberhindl-used	Muudest hinnamuu-tustest tulenevad ümberhindl-used
Residentide sektori kaupa (Sektor 2)						
Lühiajalised	Geo 3 ([3]), IMF			Geo 3 ([3]), IMF		
Pikaajalised	Geo 3 ([3]), IMF			Geo 3 ([3]), IMF		
Kindlustus-, pensioni- ja muud standardsed tagatisskeemid		Geo 2 ([1])	Geo 2 ([1])		Geo 2 ([1])	Geo 2 ([1])
Residentide sektori kaupa (Sektor 2)	Geo 3 ([3])			Geo 3 ([3])		
Kaubanduskrediidid ja ettemaksed	Geo 4 ([3])	Geo 2 ([1])		Geo 4 ([3])	Geo 2 ([1])	
Residentide sektori kaupa (Sektor 2)						
Lühiajalised	Geo 3 ([3])			Geo 3 ([3])		
Pikaajalised	Geo 3 ([3])			Geo 3 ([3])		
Muud saada-/makstaolevad arved		Geo 2 ([1])			Geo 2 ([1])	
Residentide sektori kaupa (Sektor 2)						
Lühiajalised	Geo 3 ([3])			Geo 3 ([3])		
Pikaajalised	Geo 3 ([3])			Geo 3 ([3])		
SDRid				Geo 1	Geo 1 ([1])	

([1]) Ei ole kohustuslik liikmesriikidele, kes ei kuulu rahaliitu.
([2]) ►M6 Üleminek tähtpäevale T + 82 ei ole kohustuslik liikmesriikidele, kes ei kuulu rahaliitu. ◄
([3]) Geograafiline jaotus on alates 2019. aastast kohustuslik liikmesriikidele, kes ei kuulu rahaliitu.
([4]) Jaotus institutsionaalsete sektorite järgi tase 1 (sektori 1), v.a sektor 2, on kohustuslik liikmesriikidele, kes ei kuulu rahaliitu.

Tabel 3

Rahvusvaheline teenuskaubandus

Tähtpäev: t + 9 kuud
Regulaarsus: aasta
Esimene vaatlusperiood: 2013

	Kreedit	Deebet	Saldo
Tööjõutulu	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Isiklikud ülekanded	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Töötajate rahaülekanded	Geo 5	Geo 5	Geo 5
TEENUSED	Geo 6	Geo 6	Geo 6
Teiste omandis olevate füüsiliste sisendite töötlemise teenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5

▼M4

	Kreedit	Deebet	Saldo
Mujal kajastamata hooldus- ja remonditeenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Veoteenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Meretransport	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Meretranspordi reisijatevedu	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Meretranspordi kaubavedu	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Muu veoteenus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Õhutransport	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Õhutranspordi reisijatevedu	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Õhutranspordi kaubavedu	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Muu veoteenus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Muu transport	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Reisijatevedu	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Kaubavedu	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Muu veoteenus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Muu transpordi laiendatud liigitus			
Kosmosetransport	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Raudteetransport	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Raudteetranspordi reisijatevedu	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Raudteetranspordi kaubavedu	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Muu veoteenus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Maanteetransport	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Maanteetranspordi reisijatevedu	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Maanteetranspordi kaubavedu	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Muu veoteenus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Siseveetransport	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Siseveetranspordi reisijatevedu	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Siseveetranspordi kaubavedu	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Muu veoteenus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Torutransport	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Elektrienergia ülekandmine	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Muud transpordi tugi- ja lisateenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Posti- ja kullerteenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Reisiteenused			
Ärireisid	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Kaupade ja teenuste omandamine piiriala-, hooaja- ja teiste lühiajaliste töötajate poolt	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Muud ärireisid	Geo 5	Geo 5	Geo 5

▼M4

	Kreedit	Deebet	Saldo
Erareisid	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Tervishoiuga seotud kulutused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Õpingutega seotud kulutused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Muud	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Ehitus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Ehitus välismaal	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Ehitus koostavas riigis	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Kindlustus- ja pensioniteenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Otsekindlustus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Elukindlustus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Veosekindlustus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Muud otsekindlustusteenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Edasikindlustus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Muud kindlustuse abiteenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Pensioni- ja standardsed tagatisteenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Pensioniteenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Standardsed tagatisteenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Finantsteenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Otsese tasu eest osutatavad ja muud finantsteenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Kaudselt mõõdetavad finantsvahendusteenused (FISIM)	Geo 3	Geo 3	Geo 3
Mujal kajastamata intellektuaalomandi kasutamise tasud	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Telekommunikatsiooni-, arvuti- ja infoteenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Telekommunikatsiooniteenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Arvutiteenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Infoteenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Uudisteagentuuride teenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Muud infoteenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Muud äriteenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Teadus- ja arendusteenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Süstemaatiline tegevus selleks, et suurendada teadmiste hulka	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Kohandatud ja üldised teadus- ja arendusteenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Teadus- ja arendustegevusest tulenevate varaliste õiguste müümine	Geo 5	Geo 5	Geo 5

▼M4

	Kreedit	Deebet	Saldo
Muu	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Ametialase ja juhtimiskonsultatsiooni teenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Õigusabi, raamatupidamisteenused, juhtimiskonsultatsioonid ja suhtekorraldus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Õigusabiteenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Arvepidamine, audiitor- ja raamatupidamisteenused, maksukonsultatsioonid	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Äri- ja juhtimiskonsultatsioonid ning suhtekorraldus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Reklaamiteenused, turu-uuringud ja avaliku arvamuse küsitlused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Tehnilised, kaubandusega seotud ja muud äriteenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Arhitektuurialased, projekteerimis-, teadus- ja muud tehnilised teenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Arhitektuurialased teenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Projekteerimisteenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Teadus- ja muud tehnilised teenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Jäätmekäitlus-, reostuse kõrvaldamise, põllumajandus- ja mäetööstuse teenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
millest: Jäätmekäitlus ja reostuse kõrvaldamine	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Kasutusrent	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Kaubandusega seotud teenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Muud äriteenused, mida ei ole mujal kajastatud	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Isiku-, kultuuri- ja meelelahutusteenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Audiovisuaalsed ja nendega seotud teenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Muud isiku-, kultuuri- ja meelelahutusteenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Tervishoiuteenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Haridusteenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Kultuuripärandiga seotud ja meelelahutusteenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Muud isikuteenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Mujal kajastamata valitsemissektori kaubad ja -teenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Saatkonna- ja konsulaarteenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Sõjaväeüksuste ja -esinduste teenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Muud valitsemissektori kaubad ja -teenused	Geo 5	Geo 5	Geo 5

▼M4

Tabel 4

Välismaised otseinvesteerimistehingud (sh tulu)

Tabel 4.1 Otseinvesteerimise finantstehingud

Tähtpäev t + 9 kuud
Regulaarsus aasta
Esimene vaatlusperiood 2013

	Neto	Finantsvara netosoetus	Neto kohustuste võtmine
KÕIK RESIDENDIST ÜKSUSED			
▼M6			
Otseinvesteeringud välismaal – Tehingud	Geo 6	**Geo 6** (2)	**Geo 6** (2)
▼M4			
Otseinvesteeringud välismaal – Omakapital reinvesteeritud tuluta	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Otseinvesteeringud välismaal – Omakapital reinvesteeritud tuluta (välja arvatud omakapital sõsarettevõtete vahel)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Otseinvesteeringud välismaal – Omakapital sõsarettevõtete vahel, reinvesteeritud tuluta (kõrgeim kontrolliv üksus on resident koostavas riigis)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Otseinvesteeringud välismaal – Tulu reinvesteerimine	Geo 5	Geo 5	
Otseinvesteeringud välismaal – Võlainstrumendid	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Otseinvesteeringud välismaal – Võlainstrumendid (välja arvatud võlg sõsarettevõtete vahel)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Otseinvesteeringud välismaal – Võlainstrumendid sõsarettevõtete vahel (kõrgeim kontrolliv üksus on resident koostavas riigis)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
▼M6			
Otseinvesteeringud koostavas riigis – Tehingud	Geo 6	**Geo 6** (2)	**Geo 6** (2)
▼M4			
Otseinvesteeringud koostavas riigis – Omakapital reinvesteeritud tuluta	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Otseinvesteeringud koostavas riigis – Omakapital reinvesteeritud tuluta (välja arvatud omakapital sõsarettevõtete vahel)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Otseinvesteeringud koostavas riigis – Omakapital sõsarettevõtete vahel, reinvesteeritud tuluta (kõrgeim kontrolliv üksus ei ole resident koostavas riigis)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
millest: kõrgeim kontrolliv üksus on muu euroala riigi resident	Geo 5		
kõrgeim kontrolliv üksus on ELi resident, kuid väljaspool euroala	Geo 5		
kõrgeim kontrolliv üksus on resident väljaspool ELi	Geo 5		
Otseinvesteeringud koostavas riigis – Tulu reinvesteerimine	Geo 5		Geo 5
Otseinvesteeringud koostavas riigis – Võlainstrumendid	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Otseinvesteeringud koostavas riigis – Võlainstrumendid (välja arvatud võlg sõsarettevõtete vahel)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Otseinvesteeringud koostavas riigis – Võlainstrumendid sõsarettevõtete vahel (kõrgeim kontrolliv üksus ei ole resident andmeesitaja riigis)	Geo 5	Geo 5	Geo 5

▼M4

	Neto	Finantsvara netosoetus	Neto kohustuste võtmine
millest: kõrgeim kontrolliv üksus on muu euroala riigi resident	Geo 5		
kõrgeim kontrolliv üksus on ELi resident, kuid väljaspool euroala	Geo 5		
kõrgeim kontrolliv üksus on resident väljaspool ELi	Geo 5		
RESIDENDIST ERIOTSTARBELISED ÜKSUSED			
Otseinvesteeringud välismaal – Tehingud ([1])	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Otseinvesteeringud koostavas riigis – Tehingud ([1])	Geo 5	Geo 5	Geo 5

([1]) Kohustuslik alates vaatlusaastast 2015
►M6 ([2]) Geo 6: Geo 6 paksus kirjas: kohustuslik alates 2015. aastast. ◄

Tabel 4.2 Tulu otseinvesteeringutelt

Tähtpäev: t + 9 kuud
Regulaarsus: aasta
Esimene vaatlusperiood: 2013

	Saldo	Kreedit	Deebet
KÕIK RESIDENDIST ÜKSUSED			
▼M6			
Otseinvesteeringud välismaal – Tulu	Geo 6	**Geo 6** ([2])	**Geo 6** ([2])
▼M4			
Otseinvesteeringud välismaal – Dividendid	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Otseinvesteeringud välismaal – Dividendid (välja arvatud dividendid sõsarettevõtete vahel)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Otseinvesteeringud välismaal – Dividendid sõsarettevõtete vahel (kõrgeim kontrolliv üksus on resident andmeesitaja riigis)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Otseinvesteeringud välismaal – Reinvesteeritud tulu	Geo 5	Geo 5	
Otseinvesteeringud välismaal – Tulu võlgadelt	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Otseinvesteeringud välismaal – Tulu võlgadelt (välja arvatud tulu võlgadelt sõsarettevõtete vahel)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Otseinvesteeringud välismaal – Tulu võlgadelt sõsarettevõtete vahel (kõrgeim kontrolliv üksus on resident andmeesitaja riigis)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
▼M6			
Otseinvesteeringud koostavas riigis – Tulu	Geo 6	**Geo 6** ([2])	**Geo 6** ([2])
▼M4			
Otseinvesteeringud koostavas riigis – Dividendid	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Otseinvesteeringud koostavas riigis – Dividendid (välja arvatud dividendid sõsarettevõtete vahel)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Otseinvesteeringud koostavas riigis – Dividendid sõsarettevõtete vahel (kõrgeim kontrolliv üksus ei ole resident andmeesitaja riigis)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
millest: kõrgeim kontrolliv üksus on muu euroala riigi resident	Geo 5		
kõrgeim kontrolliv üksus on ELi resident, kuid väljaspool euroala	Geo 5		

▼M4

	Saldo	Kreedit	Deebet
kõrgeim kontrolliv üksus on resident väljaspool ELi	Geo 5		
Otseinvesteeringud koostavas riigis – Reinvesteeritud tulu	Geo 5		Geo 5
Otseinvesteeringud koostavas riigis – Tulu võlgadelt	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Otseinvesteeringud koostavas riigis – Tulu võlgadelt (välja arvatud tulu võlgadelt sõsarettevõtete vahel)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Otseinvesteeringud koostavas riigis – Tulu võlgadelt sõsarettevõtete vahel (kõrgeim kontrolliv üksus ei ole resident andmeesitaja riigis)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
millest: kõrgeim kontrolliv üksus on muu euroala riigi resident	Geo 5		
kõrgeim kontrolliv üksus on ELi resident, kuid väljaspool euroala	Geo 5		
kõrgeim kontrolliv üksus on resident väljaspool ELi	Geo 5		
RESIDENDIST ERIOTSTARBELISED ÜKSUSED			
Otseinvesteeringud välismaal – Tulu ([1])	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Otseinvesteeringud koostavas riigis – Tulu ([1])	Geo 5	Geo 5	Geo 5

([1]) Kohustuslik alates vaatlusaastast 2015
►M6 ([2]) Geo 6: Geo 6 paksus kirjas: kohustuslik alates 2015. aastast. ◄

Tabel 4.3 Jaotus tegevusvaldkonna järgi ja geograafiline jaotus

Tähtpäev: t + 21 kuud
Regulaarsus: aasta
Esimene vaatlusperiood: 2013

	Andmete liik	Geograafiline jaotus	Jaotus tegevusvaldkonna järgi NACE REV2
KÕIK RESIDENDIST ÜKSUSED			
Otseinvesteeringud välismaal	Neto	Geo 5	Tase 1
		Geo 4	Tase 2
Otseinvesteeringud koostavas riigis	Neto	Geo 5	Tase 1
		Geo 4	Tase 2
Tulu otseinvesteeringutelt	Kreedit, deebet, saldo	Geo 5	Tase 1
		Geo 4	Tase 2
RESIDENDIST ERIOTSTARBELISED ÜKSUSED			
Otseinvesteeringud välismaal ([1])	Neto	Geo 5	Tase 1
Otseinvesteeringud koostavas riigis ([1])	Neto	Geo 5	Tase 1
Tulu otseinvesteeringutelt ([1])	Kreedit, deebet, saldo	Geo 5	Tase 1

([1]) Kohustuslik alates vaatlusaastast 2015

▼M4

Tabel 5

Välismaiste Otseinvesteeringute positsioonid

Tabel 5.1 Otseinvesteeringute positsioonid

Tähtpäev: t + 9 kuud
Regulaarsus: aasta
Esimene vaatlusperiood: 2013

	Neto	Nõuded	Kohustused
KÕIK RESIDENDIST ÜKSUSED			
▼M6			
Otseinvesteeringud välismaal	Geo 6	**Geo 6** (1)	**Geo 6** (1)
▼M4			
Otseinvesteeringud välismaal – Omakapital	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Otseinvesteeringud välismaal – Omakapital (välja arvatud omakapital sõsarettevõtete vahel)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Otseinvesteeringud välismaal – Omakapital sõsarettevõtete vahel (kõrgeim kontrolliv üksus on resident andmeesitaja riigis)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Otseinvesteeringud välismaal – Võlainstrumendid	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Otseinvesteeringud välismaal – Võlainstrumendid (välja arvatud võlg sõsarettevõtete vahel)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Otseinvesteeringud välismaal – Võlainstrumendid sõsarettevõtete vahel (kõrgeim kontrolliv üksus on resident andmeesitaja riigis)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
▼M6			
Otseinvesteeringud koostavas riigis	Geo 6	**Geo 6** (1)	**Geo 6** (1)
▼M4			
Otseinvesteeringud koostavas riigis – Omakapital	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Otseinvesteeringud koostavas riigis – Omakapital (välja arvatud omakapital sõsarettevõtete vahel)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Otseinvesteeringud koostavas riigis – Omakapital sõsarettevõtete vahel (kõrgeim kontrolliv üksus ei ole resident andmeesitaja riigis)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
millest: kõrgeim kontrolliv üksus on muu euroala riigi resident	Geo 5		
kõrgeim kontrolliv üksus on ELi resident, kuid väljaspool euroala	Geo 5		
kõrgeim kontrolliv üksus on resident väljaspool ELi	Geo 5		
Otseinvesteeringud koostavas riigis – Võlainstrumendid	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Otseinvesteeringud koostavas riigis – Võlainstrumendid (välja arvatud võlg sõsarettevõtete vahel)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Otseinvesteeringud koostavas riigis – Võlainstrumendid sõsarettevõtete vahel (kõrgeim kontrolliv üksus ei ole resident andmeesitaja riigis)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
millest: kõrgeim kontrolliv üksus on muu euroala riigi resident	Geo 5		
kõrgeim kontrolliv üksus on ELi resident, kuid väljaspool euroala	Geo 5		
kõrgeim kontrolliv üksus on resident väljaspool ELi	Geo 5		
RESIDENDIST ERIOTSTARBELISED ÜKSUSED			
Otseinvesteeringud välismaal	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Otseinvesteeringud koostavas riigis	Geo 5	Geo 5	Geo 5

▼M6

(1) Geo 6: Geo 6 paksus kirjas: kohustuslik alates 2015. aastast.

▼M4

Tabel 5.2 Otseinvesteeringute positsioonid Jaotus tegevusvaldkonna järgi ja geograafiline jaotus

Tähtpäev: t + 21 kuud
Regulaarsus: aasta
Esimene vaatlusperiood: 2013

	Andmete liik	Geograafiline jaotus	Jaotus tegevusvaldkonna järgi, NACE REV2
KÕIK RESIDENDIST ÜKSUSED			
Otseinvesteeringud välismaal	Neto positsioonid	Geo 5	Tase 1
		Geo 4	Tase 2
Otseinvesteeringud koostavas riigis	Neto positsioonid	Geo 5	Tase 1
		Geo 4	Tase 2
RESIDENDIST ERIOTSTARBELISED ÜKSUSED			
Otseinvesteeringud välismaal	Neto positsioonid	Geo 5	Tase 1
Otseinvesteeringud koostavas riigis	Neto positsioonid	Geo 5	Tase 1

Tabel 6

▼M5

Geograafilise jaotuse tasemed

GEO 1	GEO 2	GEO 3
VÄLISMAAILM	VÄLISMAAILM	VÄLISMAAILM
	Euroalasisene	LIIDUSISENE
	Euroalaväline	LIIDUVÄLINE
		Euroalasisene
		Euroalaväline

GEO 4	GEO 5	GEO 6
VÄLISMAAILM	VÄLISMAAILM	VÄLISMAAILM
	EUROOPA	EUROOPA
Euroalavälised liidu liikmesriigid ([1])	Belgia	Belgia
	Bulgaaria	Bulgaaria
	Tšehhi Vabariik	Tšehhi Vabariik
	Taani	Taani
	Saksamaa	Saksamaa
	Eesti	Eesti
	Iirimaa	Iirimaa

▼**M5**

	Kreeka	Kreeka
	Hispaania	Hispaania
	Prantsusmaa	Prantsusmaa
	Horvaatia	Horvaatia
	Itaalia	Itaalia
	Küpros	Küpros
	Läti	Läti
	Leedu	Leedu
	Luksemburg	Luksemburg
	Ungari	Ungari
	Malta	Malta
	Madalmaad	Madalmaad
	Austria	Austria
	Poola	Poola
	Portugal	Portugal
	Rumeenia	Rumeenia
	Sloveenia	Sloveenia
	Slovakkia	Slovakkia
	Soome	Soome
	Rootsi	Rootsi
	Ühendkuningriik	Ühendkuningriik
	Island	Island
	Liechtenstein	Liechtenstein
	Norra	Norra
Šveits	Šveits	Šveits
	MUUD EUROOPA RIIGID	MUUD EUROOPA RIIGID
		Albaania
		Andorra
		Valgevene
		Bosnia ja Hertsegoviina
		Fääri saared
		Gibraltar
		Guernsey

▼**M5**

		Vatikan
		Mani saar
		Jersey
		Makedoonia, endine Jugoslaavia Vabariik
		Moldova
		Montenegro
Venemaa	Venemaa	Venemaa
		Serbia
		San Marino
	Türgi	Türgi
		Ukraina
	AAFRIKA	AAFRIKA
	PÕHJA-AAFRIKA	PÕHJA-AAFRIKA
		Alžeeria
	Egiptus	Egiptus
		Liibüa
	Maroko	Maroko
		Tuneesia
	MUUD AAFRIKA RIIGID	MUUD AAFRIKA RIIGID
		Angola
		Benin
		Botswana
		Briti India ookeani ala
		Burkina Faso
		Burundi
		Kamerun
		Roheneemesaared
		Kesk-Aafrika Vabariik
		Tšaad
		Komoorid
		Kongo

▼**M5**

		Côte d'Ivoire
		Kongo Demokraatlik Vabariik
		Djibouti
		Ekvatoriaal-Guinea
		Eritrea
		Etioopia
		Gabon
		Gambia
		Ghana
		Guinea
		Guinea-Bissau
		Kenya
		Lesotho
		Libeeria
		Madagaskar
		Malawi
		Mali
		Mauritaania
		Mauritius
		Mosambiik
		Namiibia
		Niger
	Nigeeria	Nigeeria
	Lõuna-Aafrika	Lõuna-Aafrika
		Rwanda
		Saint Helena, Ascension ja Tristan da Cunha
		São Tomé ja Príncipe
		Senegal
		Seišellid
		Sierra Leone
		Somaalia
		Sudaan

▼**M5**

		Lõuna-Sudaan
		Svaasimaa
		Tansaania
		Togo
		Uganda
		Sambia
		Zimbabwe
	AMEERIKA	AMEERIKA
	PÕHJA-AMEERIKA RIIGID	PÕHJA-AMEERIKA RIIGID
Kanada	Kanada	Kanada
		Gröönimaa
Ühendriigid	Ühendriigid	Ühendriigid
	KESK-AMEERIKA RIIGID	KESK-AMEERIKA RIIGID
		Anguilla
		Antigua ja Barbuda
		Aruba
		Bahama
		Barbados
		Belize
		Bermuda
		Bonaire, Sint Eustatius ja Saba
		Neitsisaared, Briti
		Kaimani saared
		Costa Rica
		Cuba
		Curaçao
		Dominica
		Dominikaani Vabariik
		El Salvador
		Grenada
		Guatemala
		Haiti

▼**M5**

		Honduras
		Jamaica
	Mehhiko	Mehhiko
		Montserrat
		Nicaragua
		Panama
		Saint Kitts ja Nevis
		Saint Lucia
		St. Maarten
		Saint Vincent ja Grenadiinid
		Trinidad ja Tobago
		Turks ja Caicos
		Neitsisaared, USA
	LÕUNA-AMEERIKA RIIGID	LÕUNA-AMEERIKA RIIGID
	LÕUNA-AMEERIKA RIIGID	Argentina
		Argentina
Boliivia	Brasiilia	Brasiilia
	Brasiilia	Tšiili
		Tšiili
		Colombia
		Ecuador
		Falklandi saared
		Guajaana
		Paraguay
		Peruu
	Suriname	Uruguay
	Uruguay	Venezuela
	Venezuela	AASIA
	AASIA	LÄHIS JA KESK-IDA RIIGID
	LÄHIS- JA KESK-IDA RIIGID	PÄRSIA LAHE RIIGID

▼**M5**

		PÄRSIA LAHE RIIGID
		Bahrein
		Iraak
		Omaan
		Katar
		Saudi Araabia
		Araabia Ühendemiraadid
		Jeemen
	MUUD LÄHIS-IDA RIIGID	MUUD LÄHIS-IDA RIIGID
		Armeenia
		Aserbaidžaan
		Gruusia
		Iisrael
		Jordaania
		Liibanon
		Palestiina territoorium
		Süüria
	MUUD AASIA RIIGID	MUUD AASIA RIIGID
		Afganistan
		Bangladesh
		Bhutan
		Brunei
		Birma/Myanmar
		Kambodža
Hiina	Hiina	Hiina
Hongkong	Hongkong	Hongkong
India	India	India
	Indoneesia	Indoneesia
		Iraan
Jaapan	Jaapan	Jaapan
		Kasahstan
		Kõrgõstan

▼**M5**

	Laos
	Macau
Malaisia	Malaisia
	Maldiivid
	Mongoolia
	Nepal
	Põhja-Korea
	Pakistan
Filipiinid	Filipiinid
Singapur	Singapur
Lõuna-Korea	Lõuna-Korea
	Sri Lanka
Taiwan	Taiwan
	Tadžikistan
Tai	Tai
	Ida-Timor
	Türkmenistan
	Usbekistan
	Vietnam
OKEAANIA JA POLAARALAD	OKEAANIA JA POLAARALAD
	Ameerika Samoa
	Guam
	Ühendriikide hajasaared
Austraalia	Austraalia
	Kookossaared (Keelingi saared)
	Jõulusaar
	Heard ja McDonald
	Norfolk
	Fidži
	Prantsuse Polüneesia
	Kiribati
	Marshalli saared

▼**M5**

		Mikroneesia
		Nauru
		Uus-Kaledoonia
	Uus-Meremaa	Uus-Meremaa
		Cooki saared
		Niue
		Tokelau
		Põhja-Mariaanid
		Palau
		Paapua Uus-Guinea
		Pitcairn
		Antarktika
		Bouvet' saar
		Lõuna-Georgia ja Lõuna-Sandwichi saared
		Prantsuse Antarktilised ja Lõunaalad
		Saalomoni saared
		Tonga
		Tuvalu
		Vanuatu
		Samoa
		Wallis ja Futuna
LIIDUSISENE	LIIDUSISENE	LIIDUSISENE
LIIDUVÄLINE	LIIDUVÄLINE	LIIDUVÄLINE
Euroalasisene	Euroalasisene	Euroalasisene
Euroalaväline	Euroalaväline	Euroalaväline
Liidu institutsioonid (välja arvatud EKP)	Liidu institutsioonid (välja arvatud EKP)	Liidu institutsioonid (välja arvatud EKP)
Euroopa Investeerimispank	Euroopa Investeerimispank	Euroopa Investeerimispank
	Euroopa Keskpank (ECB)	Euroopa Keskpank (ECB)
	LIIDUSISENE (JAOTAMATA)	LIIDUSISENE (JAOTAMATA)

▼M5

	LIIDUVÄLINE (JAOTAMATA)	LIIDUVÄLINE (JAOTAMATA)
Offshore-finantskeskused	Offshore-finantskeskused	Offshore-finantskeskused
Rahvusvahelised organisatsioonid (välja arvatud liidu institutsioonid)	Rahvusvahelised organisatsioonid (välja arvatud liidu institutsioonid)	Rahvusvahelised organisatsioonid (välja arvatud liidu institutsioonid)
Rahvusvaheline Valuutafond (IMF)	Rahvusvaheline Valuutafond (IMF)	Rahvusvaheline Valuutafond (IMF)

([1]) Euroalavälised liidu liikmesriigid: nõutav jaotus riikide kaupa.

▼M4

Tabel 7

Jaotus institutsionaalsete sektorite järgi

Sektor 1	Sektor 2
Keskpank (S.121)	Keskpank (S.121)
Muud rahaloomeasutused (RAd)	Muud rahaloomeasutused (RAd)
Hoiuettevõtted, v.a. keskpank (S. 122)	Hoiuettevõtted, v.a. keskpank (S. 122)
Rahaturufondid (S.123)	Rahaturufondid (S.123)
Valitsemissektor (S.13)	Valitsemissektor (S.13)
Muud sektorid	Muud sektorid
	Muud finantsinstitutsioonid kui RAd (S.124+S.125+S.126+S.127+S.128+S.129)
	Kaupu ja mittefinantsteenuseid tootvad ettevõtted, kodumajapidamised ja kodumajapidamisi teenindavad kasumitaotluseta institutsioonid (S.11+S.14+S.15)

Tabel 8

Tegevusvaldkonna järgi jaotamise tasemed

Tase 1	Tase 2	NACE rev. 2
	PÕLLUMAJANDUS, METSANDUS JA KALANDUS	**A jagu**
MÄETÖÖSTUS	**MÄETÖÖSTUS**	**B jagu**
	Toornafta ja maagasi tootmine ning kaevandamist abistavad tegevusalad	osad 06, 09
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	**TÖÖTLEV TÖÖSTUS**	**C jagu**
	Toiduainete, jookide ja tubaka tootmine	osad 10, 11, 12
	Tekstiili ja puidutootmine KOKKU	osad 13, 14, 16, 17, 18

▼M4

Tase 1	Tase 2	NACE rev. 2
	Tekstiili ja tekstiilitoodete tootmine	osad 13, 14
	Puidu töötlemine ja puittoodete tootmine; paberimassi, paberi ja paberitoodete tootmine; kirjastamine ja trükkimine	osad 16, 17, 18
Nafta-, keemia-, farmaatsia-, kummi-, plasttoodete tootmine	Naftatoodete, kemikaalide, farmaatsia-, kummi-, plasttoodete tootmine KOKKU	osa 19, 20, 21, 22
	Koksi ja puhastatud naftatoodete tootmine	osa 19
	Kemikaalide ja keemiatoodete tootmine	osa 20
	Kummi- ja plasttoodete tootmine	osa 22
Arvutite, elektroonika- ja optikaseadmete tootmine	Metalli- ja masinaehituse tootmine KOKKU	osad 24, 25, 26, 28
	Metalli ja metalltoodete tootmine	osad 24, 25
	Arvutite, elektroonika- ja optikaseadmete tootmine	osa 26
	Mujal liigitamata masinate ja seadmete tootmine	osa 28
Sõidukite, muude transpordivahendite tootmine	Sõidukite ja muude transpordivahendite tootmine KOKKU	osad 29, 30
	Sõidukite ja muude transpordivahendite tootmine	osa 29
	Muude transpordivahendite tootmine	osa 30
	Muu tootmine KOKKU	osad 15, 23, 27, 31, 32, 33
ELEKTRIENERGIA, GAASI, AURU JA KONDITSIONEERITUD ÕHUGA VARUSTAMINE	**ELEKTRIENERGIA, GAASI, AURU JA KONDITSIONEERITUD ÕHUGA VARUSTAMINE**	**jagu D**
VEEVARUSTUS; KANALISATSIOON, JÄÄTME- JA SAASTEKÄITLUS	**VEEVARUSTUS; KANALISATSIOON, JÄÄTME- JA SAASTEKÄITLUS**	**jagu E**
	Veekogumine, -töötlus ja -varustus	osa 36
	Kanalisatsioon, jäätme- ja saastekäitlus	osad 37, 38, 39
EHITUS	**EHITUS**	**jagu F**
TEENUSED KOKKU	**TEENUSED KOKKU**	jaod G, H, I, J, K, L, M, N O, P, Q, R, S, T, U

▼M4

Tase 1	Tase 2	NACE rev. 2
HULGI- JA JAEKAUBANDUS; MOOTORSÕIDUKITE JA MOOTORRATASTE REMONT	**HULGI- JA JAEKAUBANDUS; MOOTORSÕIDUKITE JA MOOTORRATASTE REMONT**	**jagu G**
	Mootorsõidukite ja mootorrataste hulgi- ja jaemüük ning remont	osa 45
	Hulgikaubandus, v.a mootorsõidukid ja mootorrattad;	osa 46
	Jaekaubandus, v.a mootorsõidukid ja mootorrattad;	osa 47
VEONDUS JA LAONDUS	**VEONDUS JA LAONDUS**	**jagu H**
	Veondus ja laondus KOKKU	osad 49, 50, 51, 52
	Maismaaveondus ja torutransport	osa 49
	Veetransport	osa 50
	Õhutransport	osa 51
	Laondus ja veondust abistavad tegevusalad	osa 52
	Posti- ja kulleriteenistus	osa 53
MAJUTUS JA TOITLUSTUS	**MAJUTUS JA TOITLUSTUS**	**jagu I**
TEAVE JA TEABEVAHETUS	**TEAVE JA TEABEVAHETUS**	**jagu J**
	Kinofilmide, videote ja telesaadete tootmine, muu meelelahutustegevus	osad 59, 60
	Telekommunikatsioon	osa 61
	Muu info- ja sidetegevus	osad 58, 62, 63
FINANTS- JA KINDLUSTUSTEGEVUS	**FINANTS- JA KINDLUSTUSTEGEVUS**	**jagu K**
	Finantsvahendus, v.a kindlustus ja pensionifondid	osa 64
	Valdusfirmade tegevus	rühm 64.2
	Kindlustus, edasikindlustus ja pensionifondid, v.a kohustuslik sotsiaalkindlustus	osa 65
	Muu finantstegevus	osa 66
	KINNISVARAALANE TEGEVUS	**jagu L**

▼M4

Tase 1	Tase 2	NACE rev. 2
KUTSE-, TEADUS JA TEHNIKAALANE TEGEVUS	**KUTSE-, TEADUS JA TEHNIKAALANE TEGEVUS**	**jagu M**
	Õigusabi ja raamatupidamine	osa 69
	Õigusabi	rühm 69.1
	Arvepidamine, raamatupidamine ja auditeerimine; maksualane nõustamine	rühm 69.2
	Peakontorite tegevus; juhtimisalane nõustamine	osa 70
	Peakontorite tegevus	rühm 70.1
	Juhtimisalane nõustamine	rühm 70.2
	Arhitektuurialane tegevus ja projekteerimine; teimimine ja analüüs	osa 71
Teadus- ja arendustegevus	Teadus- ja arendustegevus	osa 72
	Reklaamiteenused ja turu-uuringud	osa 73
	Reklaamiteenused	rühm 73.1
	Turu-uuringud ja avaliku arvamuse küsitlused	rühm 73.2
	Muu kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus, veterinaaria	osad 74, 75
	HALDUS- JA ABITEGEVUSED	**jagu N**
	Rentimine ja kasutusrent	osa 77
	Muud haldus- ja abitegevused	osad 78, 79, 80, 81, 82
	HARIDUS	**jagu P**
	TERVISHOID JA SOTSIAALHOOLEKANNE	**jagu Q**
KUNST, MEELELAHUTUS JA VABA AEG	**KUNST, MEELELAHUTUS JA VABA AEG**	**jagu R**
	Loome-, kunsti- ja meelelahutustegevus	osa 90
	Raamatukogude, arhiivide, muuseumide, muude kultuuriasutuste tegevus	osa 91
	Spordi- ja muud vaba aja tegevused; hasartmängude ja kihlvedude korraldamine	osad 92, 93
	MUU TEENINDUS	**jagu S**
	Organisatsioonide tegevus	osa 94
	Arvutite ning tarbeesemete ja kodutarvete parandus, muu teenindus	osad 95, 96
	Jaotamata	
	Eraisikute kinnisvaramüük ja -ost	
KOKKU	**KOKKU**	

▼M4

II LISA

MÄÄRATLUSED (artiklis 10 nimetatud)

Järgmised määratlused põhinevad *Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni käsiraamatu kuuendal taastrükil* (edaspidi „BPM6”), *Euroopa arvepidamise süsteemil*, *rahvusvahelise teenuskaubanduse statistika kogumist käsitleval 2010. aasta käsiraamatul*, *OECD välismaiste otseinvesteeringute standardil* (edaspidi „BD4”).

A. JOOKSEVKONTO

Jooksevkonto kajastab residentide ja mitteresidentide vahelisi kaupade ja teenuste ning esmase ja teisese tulu vooge.

1. **KAUBAD**

Maksebilansi jooksevkonto kaupade konto hõlmab vallasvarana kaupu, mille puhul toimub omandiõiguse üleminek residentide ja mitteresidentide vahel.

1.1 **Üldkaubad maksebilansi alusel**

„Üldkaubad maksebilansi alusel” all kajastatakse kaupu, mille osas toimub omandiõiguse üleminek residendi ja mitteresidendi vahel ning mis ei ole hõlmatud muude kirjetega, nagu kaubandusteenuse raames omandatud ja müüdud kaubad (vt 1.2) ja mitterahaline kuld (vt 1.3), või mis on osa teenuse osutamisest. Üldkaupu hinnatakse turuväärtuses FOB-hinna (franko laeva pardal) alusel. Riigi andmete edastamisel liidu koondnäitajate koostamiseks esitatakse andmed kaupade impordi ja ekspordi kohta kaudtransiidis; liidusisese kaubavahetuse puhul tuleb määratleda partnerriik vastavalt saatjariigi põhimõttele.

1.2 **Kaupade netoeksport kaubandusteenuse raames**

Kaubandusteenuseks nimetatakse residendi poolt kaupade ostmist mitteresidendilt ning nende järgnevat edasimüümist teisele mitteresidendile ilma, et kaubad siseneksid koostava riigi territooriumile. Kaupade netoeksport kaubandusteenuse raames on vahendatavate kaupade müügihinna ja ostuhinna vahe. See kirje hõlmab vahendajate marginaale, kapitalikasumeid ja -kahjumeid ning muutusi vahendatavate kaupade varudes.

1.2.1 **Kaubandusteenuse raames omandatud kaubad** kajastatakse kaubandusettevõtja riigi negatiivse ekspordi/kreeditina.

1.2.2 Kaupade müük esitatakse kirje „**Kaubandusteenuse raames müüdud kaubad**” all kaubandusettevõtja riigi positiivse ekspordi/krediidina.

1.3 **Mitterahaline kuld**

Mitterahalise kulla all kajastatakse kogu kuld, mis ei ole rahaline kuld. Rahaline kuld kuulub rahandusasutustele ning seda hoitakse *reservvarana* (vt 6.5.1). Mitterahaline kuld võib olla füüsiline kuld (s.t. mündid, valuplokid või kangid, mille puhtus on vähemalt 995 osa 1 000st, k.a. isikupärastatud kullakontodel hoitav kuld), kullapulber ja muu töötlemata kujul või pooltöödeldud kujul hoitav kuld.

▼M4

1.4 **Bränding – kaudtransiidi korrigeerimine**

Kaudtransiidi all mõistetakse kaupu, mille on liikmesriiki importinud ning tollis liidusiseseks vabaks ringluseks (ja impordimaksu kohaldamiseks) vormistanud üksus, keda ei käsitleta residendist institutsionaalsete üksustena, ning mis on seejärel saadetud teise liikmesriiki. Bränding registreeritakse kaudtransiidi poolt mõjutatud liikmesriigis eesmärgiga koguda andmeid algselt kolmandast riigist imporditud ja tollis deklareeritud *üldkauba* väärtuse erinevuse kohta teise liikmesriiki saadetud kauba väärtusest. Geograafiline jaotus koostatakse koostavas riigis asjaomaste kaupadega seonduvaid tolliprotseduure teostavat ettevõtet kontrolliva emaettevõtte asukohamaa alusel.

2. **TEENUSED**

Teenused on tarbivate üksuste tingimusi muutva, või toodete või finantsvarade vahetustehinguid soodustava tootmistegevuse tulemus. Teenused ei ole tavaliselt eraldi objektid, mille osas rakendatakse omandiõigust, ning neid ei saa enamasti eristada nende tootmisest.

2.1 **Teiste omandis olevate füüsiliste sisendite töötlemise teenused**

Teiste omandis olevate füüsiliste sisendite töötlemise teenused hõlmavad kaupade töötlemist, komplekteerimist, markeerimist, pakendamist jne ettevõtte poolt, kes ei ole vastavate kaupade omanik. Kaupu töötleb üksus, kellele kaupade omanik maksab selle eest tasu. Kuivõrd kaupade omandiõigus ei muutu, ei registreerita töötleja ja omaniku vahel ka kauba ostu-müügi tehingut. Teiste omandis olevate füüsiliste sisendite töötlemise eest makstav tasu ei pea vastama töötlusse antud kaupade väärtuse ja töödeldud kaupade väärtuse vahele. Siia ei kuulu kasutamisvalmis osade kokkupanemine (kajastatakse kirje *ehitus* all) ning markeerimine ja pakendamine transpordi (kajastatakse kirje *veoteenused* all) eesmärgil.

2.2 **Mujal kajastamata hooldus- ja remonditeenused**

„Mujal kajastamata hooldus- ja remonditeenused” all kajastatakse mitteresidentide omandis olevate kaupade hooldamist ja remonti residentide poolt (ning vastupidi). Remonti võib teha remonditöid teostava ettevõtte asukohas või mujal. Hooldus- ja remonditööde hind sisaldab remonditööde teostaja poolt tarnitud ja teenustasus sisalduvate osade ja materjalide maksumust. Osad ja materjalid, mille eest võetakse eraldi tasu, kajastatakse üldkauba all. Siia kuuluvad ka laevade, õhusõidukite ja muude transpordivahendite hooldus- ja remonditööd. Siia ei kuulu transpordivahendite puhastamine, mis kajastatakse *veoteenuste* all. Siia ei kuulu ehituse hooldus- ja remonditööd, mis kajastatakse *ehituse* all. Siia ei kuulu ka arvutite hooldus- ja remonditööd, mis kajastatakse *arvutiteenuste* all.

2.3 **Veoteenused**

Veoteenuste all kajastatakse inimeste ja kaupade transporti ning seonduvaid tugi- ja lisateenuseid. Veoteenused hõlmavad ka posti- ja kullerteenuseid. Veoteenused kajastatakse maksebilansis, kui teenuseid osutatakse ühe riigi residendi poolt teise riigi residendile. Veoteenused saab liigitada:

a) transpordiliigi järgi, s.t mere-, õhu- või muu transport. Muu transpordi laiendatud liigitus võib hõlmata veel raudtee-, maantee-, sisevee-, toru- ja kosmosetransporti, aga ka elektrienergia edastamist;

▼M4

b) selle järgi, mida veetakse, s.t reisijate- või kaubavedu või muu (siia alla kuuluvad tugi- ja lisateenused, nagu konteinerite täitmine ja tühjendamine, laondus, pakendamine ja uuestipakendamine, sadamas ja lennujaamas transpordivahendite puhastamine).

2.3.1 **Meretransport**

Hõlmab kõiki merega seotud veoteenuseid. Meretransport peab jagunema *reisijateveoks*, *kaubaveoks* ja *muuks veoteenuseks*.

2.3.2 **Õhutransport**

Hõlmab kõiki õhuveoga seotud veoteenuseid. Õhutransport peab jagunema *reisijateveoks*, *kaubaveoks* ja *muuks veoteenuseks*.

2.3.3 **Muu transport**

Hõlmab kõiki veoteenuseid, v.a mere- ja õhuveoga seotud teenused. Muu transport jaguneb *reisijateveoks*, *kaubaveoks* ja *muuks veoteenuseks*. *Muu transpordi laiendatud liigitus* peab hõlmama veel järgmist:

2.3.3.1 **Kosmosetransport**, mis hõlmab ettevõtjate poolt satelliitide väljasaatmise teenust satelliitide omanikele (näiteks telekommunikatsiooniettevõtted) ja muud kosmosetehnikaoperaatorite teenust, näiteks kaupade ja inimeste vedu teadusuuringuteks. Siia kuulub ka reisijatevedu kosmoses ja ühe riigi maksed teisele riigile tema residentide poolt sooritatud kosmosereiside eest.

2.3.3.2 **Raudteetransport**, mis hõlmab veoteenuseid raudteel. Laiendatud liigitus peab hõlmama veel järgmist: *reisijatevedu*, *kaubavedu* ja *muu veoteenus*.

2.3.3.3 **Maanteetransport**, mis hõlmab veoteenuseid veoautode, busside jmt veoteenuseid. Laiendatud liigitus peab hõlmama veel järgmist: *reisijatevedu*, *kaubavedu* ja *muu veoteenus*.

2.3.3.4 **Siseveetransport o**n seotud rahvusvaheliste veoteenustega jõgedel, kanalitel, järvedel jmt. Siia kuuluvad ühe riigi siseveeteed ja sellised veeteed, mis on ühised kahele või mitmele riigile. Laiendatud liigitus peab hõlmama veel järgmist: *reisijatevedu*, *kaubavedu* ja *muu veoteenus*.

2.3.3.5 **Torutransport** hõlmab selliste kaupade, nagu nafta ja naftatooted, vesi ja gaas, rahvusvahelist transporti torude kaudu. Siin ei kirjendata jaotusteenuseid tarbijale, tavaliselt alajaamade kaudu, (need kajastatakse *muude äriteenuste* all) ja transporditavate toodete maksumust (kajastatakse *üldkaupade* all).

2.3.3.6 **Elektrienergia ülekanne** hõlmab teenuseid elektrienergia ülekandmiseks kõrgpingel omavahel ühendatud liinide võrgu ja nendega seotud seadmete kaudu toitepunktide ja nende punktide vahel, kus toimub muutmine madalpingeks tarbijatele edastamiseks või edastamiseks muudesse elektrisüsteemidesse. Siia kuuluvad elektrienergia ülekandetasud, kui need on eristatavad elektri tootmise ja jaotamise maksumusest. Elektrienergia enese maksumus siia alla ei kuulu. Samuti ei kirjendata siin elektrienergia jaotusteenuseid (need kajastatakse *muude äriteenuste* ja *mujal kajastamata muude äriteenuste* all).

▼M4

2.3.3.7 **Muud transpordi tugi- ja lisateenused** hõlmavad kõiki muid veoteenuseid, mida ei saa liigitada ühegi eespool kirjeldatud veoteenuse liigi alla.

2.3.4 **Posti- ja kullerteenused**

Posti- ja kullerteenused hõlmavad kirjade, ajalehtede, ajakirjade, brošüüride ja muude trükiste ning pakkide kogumist saatja juurest, nende vedu ja kättetoimetamist saajale, sealhulgas postkontori letiteenused ja postkastide rentimise teenused.

2.4 **Reisiteenused**

Reisiteenuste kreedit hõlmab riigi külastamisel mitteresidendi poolt oma tarbeks või kingituseks asjaomasest riigist omandatud kaupu ja teenuseid. Reisiteenuste deebet hõlmab teise riigi külastamisel residendi poolt oma tarbeks või kingituseks asjaomasest riigist omandatud kaupu ja teenuseid Reisiteenustena kajastatakse kohalikku transporti (s.t. külastatavas riigis residendi poolt mitteresidendile osutatud veoteenused), kuid mitte rahvusvahelist transporti (kajastatakse *reisijateveo* all). Samuti jäävad välja reisija poolt ostetud kaubad edasimüügiks reisija kodu- või mõnes teises riigis. Reisiteenused jagunevad kahte peamisse alarühma: *ärireisid* ja *erareisid*.

2.4.1 **Ärireisid**

Ärireisid hõlmavad kaupade ja teenuste omandamist ärireisijate poolt. See hõlmab ka kaupade ja teenuste omandamist isiklikuks kasutamiseks hooajatöötajate, piirialatöötajate ja teiste töötajate poolt, kes ei ole selle riigi residendid, kus nad töötavad. Ärireisid on lisaks jaotatud kahte rühma: *kaupade ja teenuste omandamine piiriala-, hooaja- ja teiste lühiajaliste töötajate poolt* ning *muud ärireisid*.

2.4.1.1 Kirje „**Kaupade ja teenuste omandamine piiriala-, hooaja- ja teiste lühiajaliste töötajate poolt**” alla kuulub kaupade ja teenuste omandamine isiklikeks vajadusteks hooajatöötajate, piirialatöötajate ja teiste töötajate poolt, kes ei ole selle riigi residendid, kus nad töötavad ja kelle tööandja on kõnealuse riigi resident.

2.4.1.2 **Muude ärireiside** alla kuuluvad kõik ärireisi kulud, mida ei ole kandnud piiriala- ja hooajatöötajad või teised lühiajalised töötajad.

2.4.2 **Erareisid**

Erareisid hõlmavad kaupu ja teenuseid, mida omandavad reisijad, kes külastavad välisriiki muudel eesmärkidel kui äritegevus, näiteks puhkus, meelelahutus ja kultuuriüritustel osalemine, sõprade ja sugulaste külastamine, palverännak ning hariduse ja tervisega seotud eesmärkidel. Erareisid jagunevad kolme peamisse alarühma: *tervishoiuga seotud kulutused, õpingutega seotud kulutused* ja *muud erareisid*.

2.4.2.1 **Tervishoiuga seotud kulutused** hõlmab ravi eesmärgil reisivate isikute kogukulutusi.

2.4.2.2 **Õpingutega seotud kulutused** hõlmab õppurite kogukulutusi.

2.4.2.3 **Muud erareisid** hõlmavad kõiki *erareisiteenuseid*, mis ei kajastu *tervishoiuga seotud kulutuste* ega *õpingutega seotud kulutuste* all.

▼M4

2.5 **Ehitus**

Ehituse all kajastatakse põhivarana arvele võetud ehitiste, inseneritehniliste maaparanduste ja muude rajatiste (k.a. teed, sillad, tammid jne) rajamist, renoveerimist, remontimist ja laiendamist. Siia kuuluvad kõik seonduvad paigaldus- ja monteerimistööd, ehitusplatsi ettevalmistus- ja üldehitustööd, eriteenused (maalri-, toru- ja lammutustööd) ning ehitusprojektide juhtimine. Rahvusvahelise teenuskaubanduse ehituslepingud on tavaliselt lühiajalised. Mastaapseid ehitusprojekte, mille hankijaks on mitteresidendist ettevõte ning mille valmimiseks kulub vähemalt aasta, käsitletakse tavaliselt residendi projektidena.

Ehituse saab lisaks jaotada järgmiselt: *ehitus välismaal* ja *ehitus koostavas riigis*.

2.5.1 **Ehitus välismaal**

„Ehitus välismaal" hõlmab mitteresidentidele osutatud ehitusteenuseid koostava riigi residentidest ettevõtjate poolt (kreedit/eksport) ja nende poolt vastuvõtvas riigis ostetud kaupu ja teenuseid (deebet/import).

2.5.2 **Ehitus koostavas riigis**

„Ehitus koostavas riigis" hõlmab mitteresidentidest ehitusettevõtjate poolt koostava riigi residentidele osutatavaid ehitusteenuseid (deebet) ja mitteresidentidest ehitusettevõtjate poolt koostavas riigis ostetud kaupu ja teenuseid (kreedit).

2.6 **Kindlustus- ja pensioniteenused**

Kindlustus- ja pensioniteenused: *otsekindlustus, edasikindlustus, muud kindlustuse abiteenused,, pensioni- ja standardsed tagatisteenused*. Otsekindlustus jaotatakse üksikasjalikumalt *elukindlustuseks, veosekindlustuseks ja muudeks otsekindlustusteenusteks*. Pensioni- ja standardsed tagatisteenused jaotatakse üksikasjalikumalt *pensioniteenusteks* ja *standardseteks tagatisteenusteks*. Neid teenuseid hinnatakse või nende väärtust määratakse pigem kogu kindlustuspreemias sisalduva teenustasu alusel kui kindluspreemia kogusumma alusel.

2.6.1 **Elukindlustus**

Elukindlustuspoliisi omanikud maksavad kindlustusandjale regulaarseid kindlustusmakseid (võib olla ka ainult ühekordne makse), mille eest kindlustusandja garanteerib kindlustusvõtjale kokkulepitud minimaalse summa või annuiteetmaksete tasumise kindlaksmääratud kuupäeval või kindlustusvõtja surma korral, kui see on varasem. Tähtajalist elukindlustust, mille puhul hüvitist makstakse ainult surma korral, siin ei kajastata (kajastatakse *muu otsekindlustuse* all).

2.6.2 **Veosekindlustus**

Veosekindlustusteenused on seotud eksporditavate või imporditavate kaupade kindlustusega arvestades kaupade FOB-hinda ja veokulusid.

2.6.3 **Muud otsekindlustusteenused**

Muud otsekindlustusteenused hõlmavad kõiki muid kahjukindlustusliike. Siia kuuluvad tähtajaline elukindlustus; õnnetusjuhtumi- ja tervisekindlustus (kui seda ei osuta riik sotsiaalkindlustussüsteemi osana); mere-, õhu- ja muu transpordikindlustus; tulekindlustus ja muu kindlustus varalise kahju vastu; rahalise kahju kindlustus; tsiviilvastutuskindlustus ja muud kindlustustegevuse liigid, näiteks reisikindlustus ning laenu- ja krediitkaartidega seonduv kindlustus.

▼M4

2.6.4 **Edasikindlustus**

Edasikindlustus on kindlustusriski osaline edasikandmine edasikindlustusega tegelevale ettevõtjale kindlustuspreemiaga saadava tulu proportsionaalse osa eest. Edasikindlustustehingud võivad olla seotud erinevaid riskiliike ühendatavate pakettidega.

2.6.5 **Muud kindlustuse abiteenused**

Muud kindlustuse abiteenused hõlmavad kindlustus- ja pensionifondide tegevusega tihedalt seotud tehinguid. Siia kuuluvad agentide vahendustasud, kindlustusmaakleri ja kindlustusagendi teenused, kindlustuse- ja pensionialased konsultatsiooniteenused, hindamis- ja korrigeerimisteenused, aktuaari teenused, päästetööde juhtimisteenused, hüvitistega seotud reguleerivad ja järelevalveteenused, võlgnevuste sissenõudmise teenused.

2.6.6 **Pensioniteenused**

Pensioniteenused hõlmavad selliste fondide teenuseid, mis on valitsuse poolt või töötajate nimel kindlustusettevõtte poolt asutatud konkreetsetele töötajate rühmadele, et tagada pensionipõlves sissetulek ja toetused surma või puude korral.

2.6.7 **Standardsed tagatisteenused**

Standardsed tagatisteenused on standardsete tagatisskeemidega seotud teenused. Need on kokkulepped, mille kohaselt üks pool (käendaja) võtab kohustuse kanda laenuandja kahju, juhul kui laenuvõtja ei täida oma kohustusi. Siia kuuluvad muuhulgas ekspordikrediit ja õppelaenu tagatised.

2.7 **Finantsteenused**

Finantsteenuste hulka kuuluvad vahendus- ja lisateenused, välja arvatud kindlustus- ja pensionifonditeenused, mida tavaliselt osutavad pangad või muud finantsinstitutsioonid.

2.7.1 **Otsese tasu eest osutatavad ja muud finantsteenused**

Paljude finantsteenuste puhul võetakse teenuse osutamise eest otseselt tasu ning eriarvutused ei ole vajalikud. Nimetatud tasude hulka kuuluvad deposiidi- ja laenutasud, ühekordse tagatise tasud, ennetähtaegse tagasimaksmise tasud ja viivistrahvid, akreditiivide tasud, krediitkaardi teenustasud ning kapitalirendi, faktooringu, emissiooni ja maksete arveldamisega seonduvad vahendustasud ja tasud. Siia kuuluvad ka finantsnõustamisteenused, finantsvarade või investeerimiskulla hoidmine, finantsvarahaldus, järelevalveteenused, likviidsuse lisamise teenused, riskide ülevõtmise teenused (v.a. kindlustus), ühinemiste ja ülevõtmiste teenused, krediidireitinguteenused, börsiteenused ja usaldushoiuteenused. Finantsinstrumentide vahendajad võivad oma teenuste eest võtta täielikult või osaliselt tasu ostu- ja müügihinna marginaali arvelt. Ostu- ja müügitehingute marginaalid sisalduvad otsese tasu eest osutatavate ja muude finantsteenuste hinnas.

2.7.2 **Kaudselt mõõdetavad finantsvahendusteenused (FISIM)**

Tegelik intress sisaldab nii sissetuleku elementi kui ka teenustasu. Laenuandjate ja hoiusevõtjate tegevus põhineb laenuvõtjate intressist madalama intressiga hoiuste pakkumisel. Finantsinstitutsioonid kasutavad teenitud intressimarginaali kulude katmiseks ja tegevuse ülejäägi tootmiseks. Tavapäraselt rakendatakse nimetatud kaudseid tasusid intressi näol vaid laenudele ja hoiustele, ning vaid juhul, kui asjaomaseid laene ja hoiuseid väljastavad või hoiustavad finantsinstitutsioonid.

▼M4

2.8 **Mujal kajastamata intellektuaalomandi kasutamise tasud**

Mujal kajastamata intellektuaalomandi kasutamise tasud hõlmavad:

a) tasud varaliste õiguste kasutamise eest (näiteks patendid, kaubamärgid, autoriõigused, tööstustehnoloogia ja tööstusdisainlahendused, k.a. ärisaladused ja frantsiisid). Nimetatud õigused võivad tekkida teadus- ja arendustegevusest ning turustamisest; ja

b) litsentsitasud originaalteoste või prototüüpide (näiteks raamatute ja käsikirjade, arvutitarkvara, filmikunstiteoste ja helisalvestiste autoriõigused) reprodutseerimise või levitamise eest ning seonduvate õiguste eest (näiteks elavettekanded ja televisiooni-, kaabli- või satelliitülekanded).

2.9 **Telekommunikatsiooni-, arvuti- ja infoteenused**

Arvuti- ja telekommunikatsiooniteenused määratletakse teenuse olemuse, mitte osutamismeetodi järgi.

2.9.1 **Telekommunikatsiooniteenused**

Telekommunikatsiooniteenuste all kajastatakse heli, kujutise või muu teabe edastamist telefoni, teleksi, telegrammi, raadio, televisioonikaabli, ringhäälingu, satelliidi või elektronposti, faksi teel jne, sealhulgas äritegevusega seonduvaid võrguteenuseid, telekonverentsi- ja tugiteenuseid. Telekommunikatsiooniteenuste all ei kajastata edastatava teabe maksumust. Siia kuuluvad ka mobiilse telekommunikatsiooni teenused, interneti tuumvõrgu ja kasutamise teenuseid, sealhulgas juurdepääsu tasud. Siia ei kuulu telefonivõrgu seadmete paigaldusteenus, mis kajastatakse *ehituse* all, ning andmebaasidega seonduvad teenused, mis kajastatakse *infoteenuste* all.

2.9.2 **Arvutiteenused**

Arvutiteenuste all kajastatakse riistvara ja/või tarkvaraga seonduvaid teenuseid ning andmetöötlusteenuseid. Siia kuuluvad ka riist- ja tarkvara ning nende rakendamist käsitlevad konsultatsioonid; arvutite ja välisseadmete hooldus ja remont; avariijärgsed taasteteenused; nõustamine ja abi osutamine arvuti ressursi juhtimise küsimustes; kasutusvalmis süsteemide analüüs, projekteerimine ja programmeerimine (muu hulgas koduleheküIgede väljatöötamine ja kujundamine) ja tarkvara käsitlevad tehnilised konsultatsioonid; kohandamata tarkvara kasutuslitsentsid; kohandatud tarkvara arendamine, tootmine, tarnimine ja dokumenteerimine, sealhulgas tellimuse alusel konkreetsele kasutajale tehtud operatsioonisüsteemid; süsteemi hooldus- ja muud tugiteenused, näiteks konsultatsiooni osana pakutav koolitus; andmetöötlusteenuseid, näiteks andmete sisestamine, tabelite vormistamine ja ajajaotusel põhinev töötlemine; koduleheküIje majutusteenused (st internetis klientide koduleheküIgede hoidmiseks serveriruumi võimaldamine) ja arvutuskeskuste haldamine. Siia ei kuulu tarkvara reprodutseerimise ja/või levitamise litsentsid, mis kajastatakse *intellektuaalomandi kasutamise tasude* all. Arvuti rentimine ilma operaatorita kajastatakse *kasutusrendi* all.

2.9.3 **Infoteenused**

Hõlmab *uudisteagentuuride teenuseid* ja *muid infoteenuseid*.

2.9.3.1 **Uudisteagentuuride teenused** hõlmavad järgmist: meedia varustamine uudiste, fotode ja spetsiaalsete temaatiliste artiklitega.

▼M4

2.9.3.2 **Muude infoteenuste** all kajastatakse andmebaasidega seonduvad teenused (andmebaaside loomine, andmete säilitamine ning andmete ja andmebaaside (sealhulgas kataloogide ja elektronikirjade aadresside) levitamine nii internetis kui ka magnet- või optiliste salvestuste või trükimeedia kaudu ning veebi otsinguportaalid (otsingumootori teenused internetiaadresside leidmiseks kliendi poolt võtmesõnapäringu sisestamisel). Siin kajastatakse ka ajalehtede ja perioodiliste väljaannete eraviisilised otsetellimused, mis esitatakse kas postiga, elektrooniliselt või muul viisil, muud veebi sisuteenused ning raamatukogude ja arhiivide teenused. Ajalehtede ja perioodiliste väljaannete suurtellimused kajastatakse üldkaupade all. Infoteenused hõlmavad allalaaditud materjali, välja arvatud tarkvara (mis kajastatakse *arvutiteenuste* all) või audio ja video (mis kajastatakse *audiovisuaalsete ja nendega seotud teenuste* all).

2.10 **Muud äriteenused**

Muude äriteenuste all kajastatakse: *teadus- ja arendusteenused, ametialase ja juhtimiskonsultatsiooni teenused, tehnilised, kaubandusega seotud* ja *muud äriteenused*.

2.10.1 **Teadus- ja arendusteenused**

Teadus- ja arendusteenused hõlmavad teenuseid, mis on seotud alusuuringutega, rakendusuuringutega ning uute toodete ja tehnoloogiliste protsesside katselise väljatöötamisega. Üldjuhul kuuluvad nimetatud kategooria alla tehnoloogilised saavutused loodusteadustes, sotsiaalteadustes ja humanitaarteadustes, sealhulgas operatsioonisüsteemide väljatöötamine. Samuti kuuluvad siia kaubandusuuringud elektroonika, ravimpreparaatide ja biotehnoloogia valdkonnas.

Teadus- ja arendusteenused hõlmavad järgmist: 1) süstemaatiline tegevus selleks, et suurendada teadmiste hulka ja 2) muud teadus- ja arendusteenused.

2.10.1.1 Kirje „**Süstemaatiline tegevus selleks, et suurendada teadmiste hulka**” hõlmab järgmist: a) *kohandatud ja üldised teadus- ja arendusteenused* ja b) *teadus- ja arendustegevusest tulenevate varaliste õiguste müümine*.

2.10.1.1.a Kirje „**Kohandatud ja üldised teadus- ja arendusteenused**” hõlmab tellimuse peale teadus- ja arendusteenuste osutamist (kohandatud teenused) ning üldiste teadus- ja arendusteenuste väljatöötamist, välja arvatud varaliste õiguste müümine (mis kajastatakse kirje 2.10.1.1.b all) ning reprodutseerimis- või kasutuslitsentsidega seotud müük (mis kajastatakse *intellektuaalomandi kasutamise tasude* all).

2.10.1.1.b Kirje „**Teadus- ja arendustegevusest tulenevate varaliste õiguste müümine**” hõlmab järgmist: *patendid*, *teadus- ja arendustegevusest tulenevad autoriõigused*, *tööstustehnoloogia või tööstusdisainilahendused (sh ärisaladus)*.

2.10.1.2 **Muud teadus- ja arendusteenused** hõlmavad muid toodete/protsesside väljatöötamisteenuseid.

2.10.2 **Ametialase ja juhtimiskonsultatsiooni teenused**

Ametialase ja juhtimiskonsultatsiooni teenused hõlmavad järgmist: 1) *õigusabiteenused, raamatupidamine, juhtimiskonsultatsioonid, juhtimisteenused ja suhtekorraldusteenused* ning 2) *reklaamiteenused, turu-uuringud ja avaliku arvamuse küsitlused*.

▼M4

2.10.2.1 **Õigusabi, raamatupidamisteenused, juhtimiskonsultatsioonid ja suhtekorraldus** hõlmab järgmist:

a) *õigusabiteenused*; b) *arvepidamine, audiitor- ja raamatupidamisteenused, maksukonsultatsioonid*; c) *äri- ja juhtimiskonsultatsioonid ning suhtekorraldusteenused*.

2.10.2.1.a **Õigusabiteenused** hõlmavad juriidilist konsultatsiooni ja esindamisteenuseid juriidilistes, kohtu- või põhikirjajärgsetes menetlustes, juriidiliste dokumentide koostamise teenuseid, notariaalse tõestamise alast nõustamist, pärandvara valitsemise teenuseid ning vahekohtu- ja lepitusteenuseid.

2.10.2.1.b **Arvepidamine, audiitor- ja raamatupidamisteenused, maksukonsultatsioonid** hõlmab majandustehingute registreerimist, raamatupidamisdokumentide ja -aruannete kontrollimist, maksude planeerimist ja maksukonsultatsioone; maksudokumentide koostamist.

2.10.2.1.c **Äri- ja juhtimiskonsultatsioonid ning suhtekorraldus** hõlmab ettevõtjatele osutatud konsultatsiooni- ja juhendamisteenuseid organisatsiooni majandustegevuse põhimõtete ja strateegia ning üldise planeerimise, korraldamise ja kontrolli vallas. Siia kuuluvad juhtimistasud, tulemusaudit; turunduse ja inimressursside korraldamine, tootmis- ja projektijuhtimise alased konsultatsioonid; konsultatsiooni- ja juhendamisteenused klientide maine kujundamisel ja suhtekorraldusel avalikkuse ja muude institutsioonidega.

2.10.2.2 **Reklaamiteenused, turu-uuringud ja avaliku arvamuse küsitlused** hõlmab järgmist: reklaamibüroode poolt reklaami kavandamist, loomist ja turustamist, reklaami meediasse paigutamist, sealhulgas reklaamikoha ostmine ja müük, messide poolt osutatavad esitlusteenused, toodete turustamine välismaal, turu-uuringud, teleturustus, avaliku arvamuse küsitlused mitmesugustel teemadel.

2.10.3 **Tehnilised, kaubandusega seotud ja muud äriteenused**

Siia kuuluvad: *1) arhitektuurialased, projekteerimis-, teadus- ja muud tehnilised teenused, 2) jäätmekäitlus ja reostuse kõrvaldamine, põllumajandus- ja mäetöösstusteenused, 3) kasutusrent, 4) kaubandusega seotud teenused*, ja *5) mujal kajastamata muud äriteenused.*

2.10.3.1 **Arhitektuurialased, projekteerimis-, teadus- ja muud tehnilised teenused**

Hõlmavad järgmist: a) *arhitektuurialased teenused*, b) *projekteerimisteenused*, c) *teadus- ja muud tehnilised teenused*.

2.10.3.1.a **Arhitektuurialased teenused** hõlmavad tehinguid, mis on seotud ehitiste projekteerimisega.

2.10.3.1.b **Projekteerimisteenused** hõlmavad masinate, materjalide, instrumentide, struktuuride, protsesside ja süsteemide kavandamist, arendamist ja kasutamist. Sedalaadi teenused hõlmavad projekteerimisega seotud kavandite, plaanide ja uuringute tegemist. Siia alla ei kuulu mäetööstuses tehtavad projekteerimistööd (need kajastatakse kirje „Mäetööstuse ning nafta ja gaasi tootmisega kaasnevad teenused” all).

2.10.3.1.c **Teadus- ja muud tehnilised teenused** hõlmavad järgmist: mõõdistustööd, kartograafia, toodete katsetamine ja sertifitseerimine ja tehnilise kontrolli teenused.

▼M4

2.10.3.2 **Jäätmekäitlus-, reostuse kõrvaldamise, põllumajandus- ja mäetööstuse teenused**

Hõlmavad järgmist: a) *jäätmekäitlus ja reostuse kõrvaldamine*, b) *põllumajandusliku tegevuse, metsanduse ja kalandusega kaasnevad teenused*, c) *mäetööstuse ning nafta ja gaasi tootmisega kaasnevad teenused*.

2.10.3.2.a **Jäätmekäitlus ja reostuse kõrvaldamine** hõlmab järgmist: jäätmekogumine, ja -kõrvaldus, saastekäitlus, kanalisatsioon ja muud keskkonnakaitseteenused. Siia alla kuuluvad ka keskkonnateenused, nagu süsinikdioksiidi kompensatsioon või süsinikdioksiidi sidumine, mida ei ole liigitatud muude erikategooriate alla.

2.10.3.2.b **Põllumajandusliku tegevuse, metsanduse ja kalandusega kaasnevad teenused** hõlmavad järgmist: näiteks põllumajandusmasinate mehitamine, saagi koristamine ja töötlemine, kahjurite tõrje, lemmikloomade pidamisega seotud teenused, loomade eest hoolitsemise ja aretamise teenused. Siia kuuluvad ka jahi- ja püügiteenused, metsandus-, metsaraie ja kalandusteenused ning veterinaarteenused.

2.10.3.2.c **Mäetööstuse ning nafta ja gaasi tootmisega kaasnevad teenused** hõlmavad järgmist: nafta- ja gaasileiukohtades osutatavad kaevandamisteenused, sealhulgas puurimine, puurtornide ehitamine, remondi ja demonteerimisteenused ning nafta- ja gaasipuurkaevude mantlite tsementeerimine. Siia kuuluvad ka maavarade geoloogilise luure ja uurimistegevusega, samuti projekteerimistööde ja geoloogilise mõõdistamisega kaasnevad teenused;

2.10.3.3 **Kasutusrent**

Kasutusrendi all mõistetakse toodetud vara rendile andmist selliste kokkulepete alusel, mis näevad ette materiaalse põhivara kasutusõiguse andmist rentnikule ilma, et talle läheks üle oluline osa omandiõigusega kaasnevatest riskidest ja hüvedest. Kasutusrenti võib nimetada rentimiseks kui hõlmatud on sellised objektid nagu ehitised või seadmed. Kasutusrenditeenused hõlmavad laevade, õhusõidukite ja muude transpordiseadmete üürimist (rentimist) või prahtimist meeskonnata. Hõlmatud on ka rendimaksed, mis on seotud muude seadmetega ilma teenindava personalita, sealhulgas arvutid ja telekommunikatsiooniseadmed. Litsentsitasud immateriaalse põhivara, nagu tarkvara, intellektuaalomand jne kasutamise eest on kasutusrendi asemel hõlmatud pigem muude kirjetega (*arvutiteenused, mujal kajastamata intellektuaalomandi kasutamise tasud* jne). Kasutusrent ei hõlma telekommunikatsiooniliine või -võimsust (kajastatakse *telekommunikatsiooniteenuste* all), laevade ja õhusõidukite rentimist ilma meeskonnata (kajastatakse *veoteenuste* all) ja reisiteenustega kaasnevat rentimist (kajastatakse *reisiteenuste* all).

2.10.3.4 **Kaubandusega seotud teenused**

Kaubandusega seotud teenused hõlmavad komisjonitasusid kaupade ja teenuste vahendamise eest kaupmeestele, kaubamaakleritele, vahendajatele või komisjonäridele. Kaubandusega seotud teenused ei hõlma frantsiisitasusid (kajastatakse *mujal kajastamata intellektuaalomandi kasutamise tasude* all), finantsinstrumentidega seotud maakleriteenuseid (kajastatakse *muude kindlustuse abiteenuste* all) ja veoteenustega seonduvaid tasusid, nagu komisjonitasud (kajastatakse *veoteenuste* all).

2.10.3.5 **Muud äriteenused, mis ei ole mujal kajastatud**

Muud äriteenused hõlmavad vee, auru, gaasi või muude naftatoodete jaotusega seotud teenuseid ning konditsioneeritud õhuga varustamist, kui need on eristatud edastamisteenustest, personali komplekteerimise, turva- ja uurimisteenuseid, kirjalikku ja suulist tõlget, fotograafiateenuseid, kirjastamisteenuseid, hoonete koristustöid ja kinnisvarateenuseid.

▼M4

2.11 **Isiku-, kultuuri- ja meelelahutusteenused**

Hõlmab *audiovisuaalsed ja nendega seotud teenuseid* ja *muid isiku-, kultuuri- ja meelelahutusteenuseid*.

2.11.1 **Audiovisuaalsed ja nendega seotud teenused**

Need teenused saab üksikasjalikumalt liigitada *audiovisuaalseteks teenusteks* ja *kunstivaldkonna teenusteks*. Hõlmab teenuseid ja vastavaid honorare, mis on seotud filmide (filmi- või videolindil), raadio- ja televisioonisaadete (otsesaadete või lindistuste) ja muusikasalvestuste tootmisega. Hõlmatud on audiovisuaalsete teoste ja nendega seotud toodete laenutus ja tasu juurdepääsu eest kodeeritud signaaliga telekanalitele (näiteks kaabellevi või satelliiditeenused), masstoodetud audiovisuaalsed tooted, mis on ostetud või müüdud alaliseks kasutamiseks ja mis tarnitakse elektrooniliselt (allalaaditavad tooted), esinejate (näitlejate, muusikute, tantsijate), autorite, heliloojate jne honorarid. Audiovisuaalsed ja nendega seotud teenused ei hõlma tasusid või litsentse audivisuaalsete teoste reprodutseerimise ja/või levitamise eest (kajastatakse *mujal kajastamata intellektuaalomandi kasutamise tasude* all).

2.11.2 **Muud isiku-, kultuuri- ja meelelahutusteenused**

Hõlmavad järgmist: a) *haridusteenused*, b) *tervishoiuteenused*, c) *kultuuripärandiga seotud ja meelelahutusteenused* ja d) *muud isikuteenused*.

2.11.2.a **Haridusteenused** hõlmavad teenuseid, mida residentide ja mitteresidentide vahel osutatakse seoses haridusega, näiteks kaugõppekursused, õpingud televisiooni või Interneti vahendusel, samuti lektoritasusid, mida saadakse võõrustaja riigis.

2.11.2.b **Tervishoiuteenused** hõlmavad arstide, õdede, parameedikute ja samalaadsete spetsialistide teenuseid, laboriteenuseid või muid sarnaseid teenuseid, mida osutatakse kas kaugmeetodil või kohapeal. Siin ei kajastata reisijate kulutusi tervisele ja õpingutele (need kajastatakse *reisiteenuste* all).

2.11.2.c **Kultuuripärandiga seotud ja meelelahutusteenused** hõlmavad teenuseid, mis on seotud muuseumide ja muude kultuuri-, spordi-, hasartmängu- ja meelelahutusüritustega, välja arvatud need teenused, mida tarbivad isikud väljaspool oma elukohariiki (kajastatakse *reisiteenuste* all).

2.11.2.d **Muud isikuteenused** hõlmavad sotsiaalteenuseid, majapidamisteenuseid jne.

2.12 **Mujal kajastamata valitsemissektori kaubad ja teenused**

Siin kajastatakse valitsemissektori ülejäänud tehinguid (sealhulgas rahvusvaheliste organisatsioonide tehinguid) kaupade ja teenustega, mida ei ole võimalik kajastada teiste kirjete all. Siia kuuluvad kõik enklaavide – näiteks saatkondade, konsulaatide, sõjaväebaaside ja rahvusvaheliste organisatsioonide – tehingud (nii kaupade kui teenustega) selle riigi residentidega, kus enklaav asub. Siia ei kuulu enklaavide tehingud koduriigi residentidega. Olenevalt sellest, milline valitsusüksus tehingut teostab, saab selle kirje jaotada *saatkondade ja konsulaatide teenusteks*, *sõjaväeüksuste ja -esinduste teenusteks* ja *muudeks valitsemissektori kaupadeks ja teenusteks (mujal kajastamata)*.

3. **ESMANE TULU**

Esmane tulu koosneb laekumistest institutsionaalsetele üksustele tootmisprotsessi panustamise või muudele institutsionaalsetele üksustele finantsvarade tarnimise või loodusressursside rentimise eest. Siia kuuluvad *tööjõutulu*, *investeerimistulu* ja *muu esmane tulu*.

▼M4

3.1 **Tööjõutulu (D1)**

Tööjõutulu kajastatakse juhul, kui tööandja (tootmisüksus) ja töötaja on erinevate riikide residendid. Tootmisüksuse residentriigis koosneb tööjõutulu rahalisest või mitterahalisest töötasust (sealhulgas tööandjate sissemaksed sotsiaalkindlustussüsteemi või erakindlustus- ja pensionifondidesse), mis makstakse residendist ettevõtjate poolt mitteresidendist töötajatele arvestusperioodil tehtud töö eest. Töötajate residentriigis koosneb tööjõutulu rahalisest või mitterahalisest töötasust, mis makstakse mitteresidendist ettevõtjate poolt töötajatele arvestusperioodil tehtud töö eest. Oluline on tuvastada töösuhte olemasolu. Töösuhte puudumisel kajastatakse makse teenuste ostutehingute all.

3.2 **Investeerimistulu**

Investeerimistulu on residendi omandis olevatest välisfinantsvaradest (kreedit) tulenev tulu ja, vastupidi, mitteresidendi omandis olevatest kodumaistest finantsvaradest tulenev tulu (deebet). Investeerimistulu hõlmab tulu omakapitalilt (*dividendid*, *kvaasikorporatiivsete ettevõtete tuludest väljavõetud summad*, *reinvesteeritud tulu*) ja tulu võlgadelt (*intress*), ning kindlustus- pensioni- ja standardsetes tagatisskeemides osalejate investeerimistulu.

Maksebilansis liigitatakse investeerimistulu samuti vastavalt alusinvesteeringu funktsioonile *otseinvesteeringuteks*, *portfelliinvesteeringuteks*, *muudeks investeeringuteks* või *reservvaradeks* ning klassifitseeritakse vastavalt investeeringu tüübile. Investeeringute määratlus funktsiooniti on toodud finantskonto all.

Kui (kapitali)osaluselt saadav kasum ja kahjum on eristatavad, ei liigitata neid investeerimistuluna, vaid investeeringu väärtuse muutusena turuhinna muutuse tõttu. Intressimäära tuletisinstrumentidega seotud netorahavood kajastatakse siiski tuletisinstrumentide all finantskontol.

3.2.1 **Intress (D41)**

Intress on investeerimistulu komponent, mida makstakse teatud tüüpi finantsvara – hoiuste (AF2), võlaväärtpaberite (AF3), laenude (AF4) ja muude saadaolevate arvete (AF8) – omanikele finantsvara muu institutsionaalse üksuse kasutusse andmise eest. Intress hõlmab ka tulu eriarveldusühikute (special drawing rights – SDR) positsioonidelt ja SDRide eraldamiselt. Esmase tulu kontol kajastatakse „puhasintressi”, lahutades „tegelikust intressist” kaudselt mõõdetavad finantsvahendusteenused. Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt.

3.2.2 **Ettevõtete jaotatud tulu (D42)**

3.2.2.1 **Dividendid (D421)**

Dividendid on kapitaliaktsiate (AF5) omanikele jaotatud tulu rahaliste vahendite ettevõtte kasutusse andmise eest. Dividendid kajastatakse pärast dividendinimekirja sulgemist.

3.2.2.2 **Kvaasikorporatiivsete ettevõtete tuludest väljavõetud summad (D422)**

Kvaasikorporatiivsete ettevõtete (juriidilise isiku õiguseta ettevõtted, mis käituvad ettevõtetena, s.t. filiaalid, mitteresidentide omandis oleva maa ja muude loodusressursside tinglikud residentidest üksused, ühisettevõtted, usaldusfondid, jne) tuludest väljavõetud summad on kvaasikorporatiivsete ettevõtete omanike poolt neile kuuluvate kvaasikorporatiivsete ettevõtete teenitud kasumist oma tarbeks väljavõetavad summad. Kvaasikorporatiivsete ettevõtete tuludest väljavõetud summad kajastatakse nende väljavõtmisel.

▼M4

3.2.3 **Reinvesteeritud tulu välismaistelt otseinvesteeringutelt (D43)**

Reinvesteeritud tulu näitab otseinvestori osa talle kuuluvast omakapitalist, mida välismaised tütar- ja sõsarettevõtjad ja filiaalid ei jaga dividendidena. See on määratletud otseinvestori osana otseinvesteeringuettevõtte teenitud konsolideeritud kogukasumist antud vaatlusperioodil (pärast maksude, intressi ja väärtuse languse arvestamist) miinus vaatlusperioodil väljamaksmisele kuuluvad dividendid, isegi kui dividendid on seotud eelmistel perioodidel teenitud kasumiga.

Reinvesteeritud tulu kajastatakse perioodil, mil see teenitakse.

3.2.4 **Tulu investeerimisfondide aktsiatelt (D443)**

Kollektiivsete investeerimisfondide (sealhulgas investeerimisühingud ja usaldusfondid) **aktsionäride** investeerimistulu koosneb kahest komponendist: *dividendid* (D4431) ja *reinvesteeritud tulu* (D4432)

Investeerimisfondidest teenitud tulu võib käsitleda tuluna, mis kantakse üle aktsionäridele (või osakuomanikele), kuivõrd tulu teenitakse investeerimistuluna omakapitalilt. Investeerimisfondid teenivad tulu aktsionäridelt saadud rahaliste vahendite investeerimiselt. Aktsionäride tulu investeerimisfondidelt on määratletud kui fondi investeerimisportfellist teenitud investeerimistulu, millest on maha arvatud tegevuskulud. Investeerimisfondide netotulu pärast tegevuskulude maha arvamist kuulub aktsionäridele. Kui aktsionäridele jaotatakse dividendidena vaid osa netotuludest, käsitletakse jaotamata kasumit kui aktsionäridele jaotatud ning seejärel reinvesteeritud tuludena.

3.2.5 **Kindlustus-, pensioni- ja standardsetes tagatisskeemides osalejate investeerimistulu**

Selle jaotise määratlemiseks vaadeldakse eraldi selle komponente, mis ei sisaldu maksbilansi andmetaotlustes.

3.2.5.1 **Kindlustusskeemides osalejate investeerimistulu (D441)** vastab kindlustustehniliste eraldiste investeerimisest teenitud esmasele kogutulule. Eraldiste puhul tunnistab kindlustusselts vastavat kohustust kindlustuspoliisi omaniku ees.

3.2.5.2 **Pensioniõiguste alusel makstav investeerimistulu (D442)**

Pensioniõigused tekivad kas määratud sissemaksetega või määratud hüvitistega skeemidest.

3.3 **Muu esmane tulu**

Muu esmane tulu liigitatakse vastavalt koostava riigi institutsionaalsele sektorile (*valitsemissektor* või *muud sektorid*) ja koosneb järgmistest komponentidest: *tootmis- ja impordimaksud*, *subsiidiumid* ja *rent.*

3.3.1 **Tootmis- ja impordimaksud (D2)**

Koosnevad järgmistest komponentidest:

3.3.1.1 **Tootemaksud (D21)**, mida makstakse kauba või teenuse piiriülese tootmise või kauplemise eest kauba või teenuse ühiku kohta. See hõlmab näiteks käibemaksu, impordimaksu, aktsiisimaksu ja tarbimismaksu.

▼M4

3.3.1.2 **Muud tootmismaksud (D29)**, mis koosnevad muudest tootmistegevusega seonduvatest maksudest, sealhulgas äri- ja erialaste litsentside maksud.

3.3.2 **Subsiidiumid (D3)**

Koosnevad järgmistest komponentidest:

3.3.2.1 **Tootesubsiidiumid (D31)**, mida makstakse ostetud kauba või teenuse ühiku pealt.

3.3.2.2 **Muud tootmissubsiidiumid (D39)** koosnevad subsiidiumitest, v.a. tootesubsiidiumid, mida makstakse residendist tootjale tootmistegevuse eest.

3.3.3 **Rent (D45)**

Rent koosneb tuludest, mis saadakse loodusressursside kasutada andmise eest mitteresidendist institutsionaalsele üksusele. Siia kuuluvad näiteks tasud maa, maardlate ja muude maavarade kasutamise eest ning kalapüügi-, metsamajandus- ja karjatamisõiguste eest. Loodusressursside (näiteks maavarade) rentnike regulaarseid makseid peetakse sageli kasutusmaksuks, ent nad kirjendatakse rendi all.

4. **TEISENE TULU**

Teisese tulu konto näitab residentide ja mitteresidentide vahelisi jooksevülekandeid. Ülekanne on kanne, mille puhul üks institutsionaalne üksus annab teisele institutsionaalsele üksusele kauba, teenuse, finantsvara või muu mittetoodetud vara, saamata selle eest vastu majandusliku väärtusega kompensatsiooni. Kõik ülekanded, mis ei ole kapitalisiirded, on jooksevülekanded.

Jooksevülekandeid liigitatakse vastavalt ülekande saaja või tegija riigi institutsionaalsele sektorile (*valitsemissektor* või *muud sektorid*).

Valitsemissektori jooksevülekannete all kajastatakse *jooksvaid tulumakse, omandimakse jne, sotsiaalmakseid, sotsiaaltoetusi, rahvusvahelist koostööd, mitmesuguseid jooksevülekandeid, käibemaksu- ja kogurahvatulupõhiseid liidu omavahendeid*.

Muude sektorite jooksevülekannete all kajastatakse *jooksvaid tulumakse, omandimakse jne, sotsiaalmakseid, sotsiaaltoetusi, mitmesuguseid jooksevülekandeid, kahjukindlustuse netopreemiaid ja korrigeerimist seoses muutusega pensioniõigustes*. *Mitmesugused jooksevülekanded* (D75) koosnevad *isiklikest ülekannetest residentidest ja mitteresidentidest kodumajapidamiste vahel* (sellest: *töötajate rahaülekanded*).

4.1 **Jooksvad tulumaksud, omandimaksud jne (D5)**

Rahvusvaheliste kontode jooksvad tulumaksud, omandimaksud jne koosnevad peamiselt maksudest, mida kohaldatakse mitteresidendi töötasudele või finantsvaradelt teenitud tuludele. Siia kuuluvad ka maksud, mida kohaldatakse kapitalituludele mitteresidentide varadelt. Maksude puhul, mida kohaldatakse tuludele ja kapitalituludele finantsvaradelt, on maksjaks *muud sektorid* (üksikisikud, ettevõtted ja kasumitaotluseta institutsioonid) ja saajaks *valitsemissektor*.

4.2 **Sotsiaalmaksed (D61)**

Sotsiaalmaksed on kodumajapidamiste poolt sotsiaalkindlustussüsteemi tulevaste sotsiaaltoetuste eraldiseks tegelikult või arvestuslikult tehtud sissemaksed.

▼M4

4.3 **Sotsiaaltoetused (D62+D63)**

Sotsiaaltoetused koosnevad sotsiaalkindlustuse ja pensioniskeemide raames makstavatest hüvitistest. Siia kuuluvad pensionihüvitised ja muud hüvitised (näiteks haigushüvitis, töötuskindlustus, eluasemetoetus ja haridushüvitis) nii rahalised kui ka mitterahalised.

4.4 **Kahjukindlustuse netopreemiad (D71)**

Kahjukindlustuse netopreemiad koosnevad nii brutopreemiatest, mida kindlustusvõtjad maksavad kindlustuse saamiseks aruandeperioodil (teenitud kindlustuspreemiad) kui ka kindlustusmakse lisadest, mida makstakse kindlustusvõtjatele omistatavast investeerimistulust pärast kindlustust korraldavate kindlustusseltside teenustasude lahutamist. Teenustasu koosneb kindlustusvõtjate poolt ostetud teenustest, mida kajastatakse kindlustusteenuste all. Siia kuuluvad ka standardsete tagatiste netopreemiad.

4.5 **Kahjukindlustuse nõuded (D72)**

Kahjukindlustuse nõuded on jooksval arvelduperioodil sissenõutavaks muutunud nõuete rahuldamiseks makstavad summad. Nõuded muutuvad sissenõutavaks nõude aluseks oleva sündmuse toimumise hetkel. Siia kuuluvad ka standardsete tagatiste alusel makstavad nõuded.

4.6 **Rahvusvaheline koostöö (D74)**

Rahvusvahelise koostöö all kajastatakse erinevate riikide valitsuste või valitsuste ja rahvusvaheliste organisatsioonide vahelisi rahalisi või mitterahalisi jooksevülekandeid. Koostöö liidu institutsioonidega moodustab rahvusvahelise koostöö osa.

4.7 **Mitmesugused jooksevülekanded (D75)**

Mitmesugused jooksevülekanded, rahalised või mitterahalised, koosnevad järgmisest: *jooksevülekanded kodumajapidamisi teenindavatele kasumitaotluseta institutsioonidele* (D751), *kodumajapidamiste vahelised jooksevülekanded* (D752), *mitmesugused muud jooksevülekanded* (D759), sealhulgas trahvid ja viivised, loteriipiletite ja hasartmängumaksud, hüvitismaksed jms.

4.7.1 **Isiklikud ülekanded (residentidest ja mitteresidentidest kodumajapidamiste vahel)**

Isiklikud ülekanded residentidest ja mitteresidentidest kodumajapidamiste vahel koosnevad residendist kodumajapidamiste poolt mitteresidendist kodumajapidamistele tehtud või mitteresidendist kodumajapidamistelt saadud rahalistest või mitterahalistest jooksevülekannetest. Isiklike ülekannete hulka kuuluvad ka *töötajate rahaülekanded*.

4.7.1.1 **Töötajate rahaülekanded**

Töötajate rahaülekanded koosnevad riigi residentidest võõrtööliste poolt mitteresidentidest kodumajapidamistele tehtud isiklikest ülekannetest. Võõrtöötajaid, kes töötavad ja elavad riigis vähem kui üks aasta, käsitletakse mitteresidentidena ning nende töötasu kajastatakse tööjõutulu all.

4.8 **Käibemaksu- ja kogurahvatulupõhised liidu omavahendid (D76)**

Käibemaksu- ja kogurahvatulupõhised liidu kolmanda ja neljanda astme omavahendid koosnevad iga liikmesriigi valitsemissektori poolt liidu institutsioonidele tehtud jooksevülekannetest.

▼M4

4.9 **Korrigeerimine seoses muutusega pensioniõigustes (D8)**

Korrigeerimine seoses muutusega pensioniõigustes on vajalik selleks, et viia pensionite kirjendamine jooksevülekannete all vastavusse pensioniõiguste kirjendamisega finantsvara all. Pärast korrigeerimist on jooksevkonto saldo sama kui see oleks olnud ilma sotsiaalmaksete ja vastuvõetud pensionihüvitiste kajastamiseta jooksevülekannete all.

B. KAPITALIKONTO

Kapitalikonto hõlmab järgmist: *mittetoodetud mittefinantsvarade soetamised/realiseerimised* ja *kapitalisiirded*.

5.1 **Mittetoodetud mittefinantsvarade soetamised/realiseerimised, bruto**

Mittetoodetud mittefinantsvarad koosnevad järgmisest: a) loodusressursid, b) lepingud, rendi-/liisinglepingud ja litsentsid, ja c) turundusvarad (ärinimed, kaubamärgid) ja firmaväärtus. Mittetoodetud mittefinantsvarade soetamised/realiseerimised kajastatakse eraldi bruto-, mitte netosummana. Kapitalikonto selle kirje all kajastatakse üksnes selliste varade ost/müük, mitte nende kasutus.

5.2 **Kapitalisiirded (D9)**

Kapitalisiirete koosseisu kuuluvad i) põhivara omandiõiguse ülekanded; ii) põhivara soetamise või realiseerimisega seotud või sellest tingitud kapitali ülekanded ja iii) võlausaldajate poolt kohustuste tühistamine ilma tasu vastu saamata. Kapitalisiirded võivad olla rahalised või mitterahalised (näiteks võlgade kustutamine). Jooksevülekannete ja kapitalisiirete vaheline praktiline erinevus põhineb ülekande kasutamisel saajariigis. Kapitalisiirded liigitatakse vastavalt sellele institutsionaalsele sektorile, mis saab või teeb koostavas riigis ülekande (*valitsemissektor* või *muud sektorid*).

Kapitalisiirded koosnevad *kapitalimaksudest*, *investeerimistoetustest* ja *muudest kapitalisiiretest.*

5.2.1 **Kapitalimaksud (D91)**

Kapitalimaksud koosnevad institutsionaalsete üksuste omandis olevate varade väärtusele või netoväärtusele või institutsionaalsete üksuste vahel võõrandatud varade väärtusele juhuti kohaldatavatest maksudest. Siia kuuluvad soodustatud isiku kapitali suhtes kohaldatavad pärandimaksud ja kinkemaksud.

5.2.2 **Investeerimistoetused (D92)**

Investeerimistoetused koosnevad põhivara soetamise kulude täielikuks või osaliseks katmiseks tehtud rahalistest või mitterahalistest kapitalisiiretest. Ülekande saaja on kohustatud saadud rahalist investeerimistoetust kasutama kapitali kogumahutuseks põhivarasse ning toetused on sageli seotud konkreetsete investeerimisprojektidega, näiteks mahukate ehitusprojektidega.

5.2.3 **Muud kapitalisiirded (D99)**

Siia kuuluvad ühekordsed suurmaksed mahukate kahjunõuete ja tõsiste vigastuste tekitamise eest, mida kindlustuspoliis ei kata, samuti kingitused, pärandused ja annetused, sealhulgas kasumitaotluseta institutsioonidele. Selle kirje all kajastatakse ka *võlgade kustutamine*.

▼M4

5.2.3.1 **Võlgade kustutamine**

Võlgade kustutamine on võlausaldaja ja võlgniku vahelise lepingulise võlakohustuse osaline või täielik vabatahtlik tühistamine.

C. FINANTSKONTO JA RAHVUSVAHELINE INVESTEERIMISPOSITSIOON

Tavapäraselt kajastatakse *finantskontol* kõiki residentide ja mitteresidentide vahelisi finantsvarade või -kohustustega seotud tehinguid. Finantskontol kajastatakse tehinguid netosummas: finantsvarade netosoetuse arvutamiseks lahutatakse soetatud varadest varade vähenemine.

Rahvusvaheline investeerimispositsioon näitab riigi residentide finantsvara väärtust iga kvartali lõpul – nõuded mitteresidentide vastu, riigi residentide kohustused mitteresidentide ees ning füüsiline kuld, mis kajastatakse reservvarade all. Rahvusvahelise investeerimispositsiooni netopositsioon on varade ja kohustuste vahe – netonõue välismaailma vastu või netokohustus välismaailma ees.

Rahvusvahelise investeerimispositsiooni väärtus perioodi lõpul sõltub eelmise perioodi lõpu positsioonidest, jooksva perioodi tehingutest ning muudest muutustest, mis ei ole tingitud residentide ja mitteresidentide vahelistest tehingutest ning on seotud **vahetuskursside või hindade muutusest tulenevate muutustega mahus või ümberhindamistes**.

Funktsiooni järgi liigitatakse piiriülesed finantstehingud ja positsioonid järgmiselt: *otseinvesteeringud*, *portfelliinvesteeringud*, *tuletisinstrumendid (v.a reservid)* ja *töötajate aktsiaoptsioonid*, *muud investeeringud* ja *reservvarad*. Piiriülesed finantstehingud ja positsioonid klassifitseeritakse vastavalt instrumendi liigile ja institutsionaalsele sektorile, nagu on määratletud tabelis 7.

Tehinguid ja positsioone hinnatakse turuhinna põhjal. Mittekaubeldavate instrumentide (laenud, hoiused ja muud saada-/makstaolevad arved) positsioone hinnatakse nominaalväärtuses. Tehinguid nimetatud instrumentidega kajastatakse aga turuhindades. Tehingute turuväärtusest ja positsioonide nominaalväärtusest tulenevate mittevastavuste korrigeerimiseks kirjendab müüja müügitehingu perioodil *muudest hinnamuutustest tuleneva ümberhindluse*, mis vastab nominaalväärtuse ja tehingu väärtuse erinevusele, samas kui ostja kirjendab vastassuunalise summa *muudest hinnamuutustest tuleneva ümberhindlusena*.

Maksebilansi finantskonto ja rahvusvaheline investeerimispositsioon sisaldab ka vastaskirjeid tekkepõhise tulu jaoks funktsiooni alusel liigitatud instrumentidelt.

6.1 **Otseinvesteeringud**

Otseinvesteeringud on seotud ühe riigi residendiga (otseinvestor), kes omab kontrolli või olulist mõju teise riigi residendist ettevõtte (otseinvesteeringu ettevõte) juhtimise üle. Vastavalt rahvusvahelistele standarditele on otseinvesteeringusuhe tuvastatud juhul, kui ühe riigi residendist investorile kuulub teise riigi residendist ettevõttes vähemalt 10 %-ne otsene või kaudne hääleõigus. Selle kriteeriumi alusel saab esineda otseinvesteeringusuhe mitme seotud ettevõtte vahel, olenemata sellest, kas seos on ühe või mitme ahelana. See saab laieneda ka otseinvesteeringu ettevõtte tütarettevõtetele, alltütarettevõtetele ja sõsarettevõtetele. Kui otseinvesteering on kindlaks tehtud, kajastatakse kõik edasised finantsvood/positsioonid seotud üksuste vahel/suhtes otseinvesteeringu tehingute/positsioonidena.

▼M4

Omakapital hõlmab filiaalide sissemakstud kapitali, kõiki tütar- ja sõsarettevõtjate aktsiaid ja osasid. *Reinvesteeritud tulu* koosneb vastaskirjest otseinvestori osa kohta tulust, mida tütar- või sõsarettevõtted ei jaota dividendidena, ja filiaalide tulust, mida ei maksta otseinvestorile ja mis kajastatakse *investeerimistulu* all (vt punkt 3.2.3).

Omakapitali ja *võlakapitali* otseinvesteeringud liigitatakse omakorda vastavalt ettevõtete omavahelistele suhetele ja investeeringu suunale. Otseinvesteerimise suhted võib jagada kolmeks:

a) **otseinvestori investeering otseinvesteeringu ettevõttesse**. See kategooria hõlmab otseinvestori poolt otseinvesteeringu ettevõttesse suunatud investeerimisvoogusid (ja -positsioone) (sõltumata sellest, kas ettevõtte üle omatakse otseselt või kaudselt kontrolli või olulist mõju);

b) **pöördinvesteering**. Sellist tüüpi suhe hõlmab otseinvesteeringu ettevõtte poolt otseinvestorisse suunatud investeerimisvoogusid (ja -positsioone).

c) **sõsarettevõtete vahel**. See hõlmab investeerimisvoogusid (ja -positsioone) ettevõtete vahel, kes ei oma teineteise üle kontrolli või olulist mõju, vaid kelle üle on kontroll või oluline mõju samal otseinvestoril.

6.2 **Portfelliinvesteeringud**

Portfelliinvesteeringud koosnevad võlaväärtpaberite ja omandiväärtpaberite tehingutest ja positsioonidest, mida ei kajastata otseinvesteeringute või reservvarade all. Portfelliinvesteeringud hõlmavad *omandiväärtpabereid*, *investeerimisfondide* aktsiaid ja *võlaväärtpabereid*, kui neid ei liigitata otseinvesteeringuteks või reservvaradeks. Tagasiostulepingud ja väärtpaberite väljalaenud ei kuulu portfelliinvesteeringute hulka.

6.2.1 **Omandiväärtpaberid (F51/AF51)**

Omakapital koosneb kõikidest instrumentidest, mis esindavad nõudeid kapitalietevõtte või kvaasikorporatiivse ettevõtte jääkväärtuse vastu pärast kõikide võlausaldajate nõuete rahuldamist. Erinevalt võlakohustustest ei anna omakapital omanikule õigust kindlaks määratud summale või kindla valemi kohaselt arvutatavale summale. Omandiväärtpaberid koosnevad *noteeritud* ja *noteerimata aktsiatest*.

Noteeritud aktsiad (F511/AF511) on tunnustatud börsi või muus vormis järelturu nimekirja kantud omandiväärtpaberid. **Noteerimata aktsiad (F512/AF512)** on börsinimekirja kandmata omandiväärtpaberid.

6.2.2 **Investeerimisfondide aktsiad (F52/AF52)**

Investeerimisfondide aktsiate emitendiks on investeerimisfondid. Usaldusfondi puhul nimetatakse aktsiaid „osakuteks”. Investeerimisfondid on eurofondid, mis võimaldavad investoritel koondada vahendeid finantsvaradesse ja/või mittefinantsvaradesse investeerimiseks. Investeerimisfondide aktsiad mängivad finantsvahenduses erilist rolli, pakkudes ühisinvesteerimise võimalust muudesse varadesse, seega kajastatakse investeerimisfonde muudest aktsiatest eraldi. Lisaks erineb ka tulude käsitlus, kuna arvesse võetakse ka *reinvesteeritud tulud*.

▼M4

6.2.3 **Võlaväärtpaberid (F3/AF3)**

Võlaväärtpaberid on võlga tõendavad kaubeldavad instrumendid. Võlaväärtpaberid on võlakirjad, vekslid, kaubeldavad hoiusertifikaadid, kommertspaberid, varaga tagatud väärtpaberid, rahaturuinstrumendid ja sarnased instrumendid, millega kaubeldakse tavapäraselt finantsturgudel. Võlaväärtpaberite tehingud ja positsioonid jagatakse esialgse tähtaja järgi *lühiajalisteks* ja *pikaajalisteks* võlaväärtpaberiteks.

6.2.3.1 **Lühiajalised võlaväärtpaberid (F31/AF31)**

Lühiajalised võlaväärtpaberid kuuluvad tasumisele nõudmisel või emiteeritakse esialgse tähtajaga mitte üle ühe aasta. Üldiselt annavad nad valdajale tingimusteta õiguse saada määratud, kindla rahasumma kindlaksmääratud kuupäeval. Nende instrumentidega kaubeldakse tavaliselt alakursiga, organiseeritud turgudel; alakurss sõltub intressimäärast ja kustutuspäevani jäänud ajast.

6.2.3.2 **Pikaajalised võlaväärtpaberid (F32/AF32)**

Pikaajalised võlaväärtpaberid emiteeritakse esialgse tähtajaga üle ühe aasta või tähtajatult (v.a nõudmiseni võlaväärtpaberid, mis kajastatakse lühiajaliste väärtpaberite all). Tavaliselt annavad need valdajale: a) tingimusteta õiguse kindlale rahalisele tulule või lepinguga kindlaksmääratud muutuvale rahalisele tulule (intressi maksmine ei sõltu võlgniku tulust); ja b) tingimusteta õiguse kindlale summale põhiosa tagasimaksmisel kindlaksmääratud kuupäeval või kuupäevadel.

Maksebilansitehingute kajastamine toimub perioodil, mil võlausaldajad või võlgnikud kirjendavad nõude või kohustuse oma raamatupidamises. Tehingud kajastatakse saadud või makstud tegelikus hinnas, millest on maha arvatud teenustasud ja kulud. Seega võetakse kupongväärtpaberite puhul arvesse intress, mis on kogunenud alates viimasest intressimaksest, ning alakursiga emiteeritud väärtpaberite puhul intress, mis on kogunenud alates emiteerimisest. Kogunenud intressi arvutamine on nõutav nii maksebilansi finantskonto kui ka rahvusvahelise investeerimispositsiooni puhul; nendel kirjetel peavad olema vastaskirjed vastavatel tulukontodel.

6.3 **Tuletisinstrumendid (v.a reservid) ja töötajate aktsiaoptsioonid (F7/AF7)**

Tuletisinstrumentide leping on finantsinstrument, mis on seotud teise konkreetse finantsinstrumendi või indikaatori või kaubaga ja mille kaudu saab finantsturgudel kaubelda konkreetsete finantsriskidega (näiteks intressirisk, välisvääringu risk, aktsia- ja kaubahinna risk, krediidirisk jne). Kategooria kirjendatakse eraldi, kuna see seondub riski ülekandmisega, mitte rahaliste vahendite või muude ressursside võimaldamisega. Erinevalt teistest funktsionaalsetest kategooriatest ei teki tuletisinstrumentidelt esmast tulu. Intressimäära tuletisinstrumentide netorahavood kajastatakse tuletisinstrumentidena ja mitte investeerimistuluna. Tuletisinstrumentide tehinguid ja positsioone käsitletakse eraldi alusvarade väärtusest, millega nad on seotud. Optsioonide puhul kajastatakse kogu preemia (st optsioonide ostu-/müügihind ja seotud teenustasud). Marginaaltagatismaksed koosnevad rahast või muust tagatisest, mis on deponeeritud tehingupoole kaitsmiseks kohustuste täitmata jätmise riski eest. Need kajastatakse hoiustena muude investeeringute all (kui võlgniku kohustused sisalduvad laiemas rahaagregaadis) või muude saada-/makstaolevate arvete all. Tagastamatud tagatismaksed (ehk kõikumisvahemik) vähendavad tuletisinstrumendi kaudu tekkinud finantskohustusi; seetõttu liigitatakse need tuletisinstrumentidega tehinguteks.

▼M4

Töötajate aktsiaoptsioonid on ettevõtte töötajatele töötasu osana pakutav võimalus osta ettevõtte aktsiaid. Töötajatele antud aktsiaoptsioon liigitatakse tuletisinstrumendiks, kui sellega on võimalik finantsturgudel vabalt kaubelda.

6.4 **Muud investeeringud**

Muude investeeringute all kajastatakse kõik ülejäänud finantstehingud ning see kirje hõlmab kõiki positsioone ja tehinguid, mis ei kuulu otseinvesteeringute, portfelliinvesteeringute, tuletisinstrumentide, töötajate aktsiaoptsioonide ega reservvarade kategooria alla Kui alltoodud finantsvarasid ja -kohustusi ei kajastata otseinvesteeringute või reservvarade all, kirjendatakse muude investeeringute all: a) *muu omakapital*, b) *sularaha ja hoiused*, c) *laenud* (sealhulgas IMFi krediidi kasutamine ja IMFi laenud), d) *kindlustus-, pensioni- ja standardsed tagatisskeemid*, e) *kaubanduskrediit ja -ettemaksed*, f) *muud saada-/makstaolevad arved*, ja g) *SDRide eraldamised* (SDRi positsioonid kajastatakse reservvaradena).

Finantskontol kirjendatud diskonteerituna müüdud laenude, hoiuste ja muude saada-/makstaolevate arvete tehinguväärtus võib erineda rahvusvahelise investeerimispositsiooni all kajastatud nominaalväärtusest. Nimetatud erinevused kajastatakse *muudest hinnamuutustest tuleneva ümberhindluse* all.

6.4.1 **Muu omakapital (F519/AF519)**

Muu omakapital koosneb omakapitalist, mis ei ole väärtpaberite kujul ning mida ei kajastata seetõttu portfelliinvesteeringute all. Osalus rahvusvahelise organisatsiooni kapitalis ei ole väärtpaberite kujul, mistõttu liigitatakse see muuks omakapitaliks.

6.4.2 **Sularaha ja hoiused (F2/AF2)**

Sularaha ja hoiused koosnevad ringluses olevast sularahast ja hoiustest. Hoiused on sellised mittekaubeldavad tüüplepingud, mida pakuvad hoiustavad ettevõtted ning mis võimaldavad võlausaldajal paigutada erinevaid summasid ning need hiljem välja võtta. Tavaliselt annab võlgnik investorile hoiuse osas garantii põhisumma tagastamise kohta.

Laenude ja *sularaha ja hoiuste* eristamine sõltub laenusaaja olemusest. See viitab, et varade poolel tuleb raha hoidva residendist sektori poolt mitteresidendist pankadele raha andmist liigitada *hoiusteks* ja raha hoidva residendist sektori poolt mitteresidendist mittepankadele (s.o institutsionaalsed üksused, mis ei ole pangad) raha andmist liigitada *laenudeks*. Kohustuste poolel tuleb residendist mittepankade – s.o mitterahaloomeasutused (mitte-RAd) – poolt võetud raha alati liigitada *laenuks*. Lõpuks viitab see vahetegu, et kõiki residendist RAsid ja mitteresidendist panku puudutavad tehingud tuleb liigitada *hoiusteks*.

6.4.3 **Laenud (F4/AF4)**

Laenud on finantsvara, mis a) tekib rahaliste vahendite otsese väljalaenamisega võlausaldaja poolt võlgnikule, ja b) on kinnitatud dokumentidega, mis ei ole kaubeldavad. Selle kategooria alla kuuluvad kõik laenud, sealhulgas hüpoteeklaenud, kapitalirent ja repo-tüüpi tehingud. Kõiki repo-tüüpi tehinguid, st tagasiostulepinguid, müügi/tagasiostu tehinguid ja väärtpaberite väljalaene (sularaha tagatisel), käsitletakse tagatud laenuna, mitte väärtpaberite suunatud ostuna/müügina, ja kajastatakse *muude investeeringutena* tehingu teinud residendi sektori all. See käsitlus, mis on ühtlasi kooskõlas pankade ja muude finantsasutuste raamatupidamistavaga, kajastab eeldatavalt täpsemini nende finantsinstrumentide majanduslikku põhjendust.

▼M4

6.4.4 **Kindlustus, pensioni- ja muud standardsed tagatisskeemid (F6/AF6)**

Siia kuuluvad järgmised komponendid: a) kahjukindlustuse tehnilised eraldised (F61), b) elukindlustuse ja annuiteedi õigused (F62), (c) pensioniõigused, pensionifondide nõuded pensioniskeemide halduritele, ja õigused mittepensionifondidele (F63+F64+F65) ning (d) reservid nõuete jaoks standardsete tagatiste raames (F66).

6.4.5 **Kaubanduskrediit ja -ettemaksed (F81/AF81)**

Kaubanduskrediit ja -ettemaksed on finantsnõuded, mis tekivad kauba või teenuse pakkuja poolt oma klientidele krediidi otsesest pikendamisest ning ettemaksetest töö eest, mis pole lõpetatud või mida alles alustatakse, kliendipoolse ettemakse vormis veel tarnimata kauba ja teenuse eest. Kaubanduskrediidi ja -ettemaksetega on tegemist siis, kui kauba või teenuse eest maksmine ei toimu samaaegselt kauba omandiõiguse muutumise või teenuse osutamisega.

6.4.6 **Muud saada-/makstaolevad arved (F89/AF89)**

See kategooria hõlmab saada-/makstaolevaid arveid, mida ei kajastata kaubanduskrediidi ja -ettemaksete või muude instrumentide all. Siia kuuluvad finantsvarad ja -kohustused, mis tekivad tehingute ja nendele vastavate maksete teostamise vahelisest ajalisest erinevusest. Siia kuuluvad tekkepõhiselt arvestatud, kuid väljamaksmata maksukohustused, väärtpaberi ostu- ja müügitehingud, väärtpaberite väljalaenamise tasud, kullalaenu tasud, palgad, dividendid ja sotsiaalmaksed.

6.4.7 **SDRide eraldamised (F12/AF12)**

SDRide eraldamised IMFi liikmesriikidele kajastatakse saaja kohustusena SDRide all kirjel *muud investeeringud*; vastav summa kajastatakse ka SDRide all kirjel *reservvarad*.

6.5 **Reservvarad**

Reservvarad on välisvarad, mis on rahandusasutuste kontrolli all ning neile koheselt kättesaadavad maksebilansi finantseerimisvajaduste katmiseks, valuutakursside juhtimiseks valuutaturgudele sekkumiseks ning muudel sarnastel eesmärkidel (näiteks vääringu ja majanduse usaldusväärsuse tagamiseks või välislaenudeks). Reservvarad peavad olema tegelikult olemasolevad välisvaluutavarad, nõuded mitteresidentide vastu ja muud varad. Siia ei kuulu potentsiaalsed varad. Reservvarade aluspõhimõtteks on rahandusasutuste „kontroll” ja reservvarade „kasutamiseks kättesaadavus”.

6.5.1 **Rahaline kuld (F11/AF11)**

Rahaline kuld on kuld, millele on õigus rahandusasutustel (või teistel, kes on rahandusasutuste tõhusa kontrolli all) ja mida hoitakse reservvaradena. See hõlmab *füüsilist kulda* ja *isikupäratuid kullakontosid* mitteresidentide juures, mis annavad õiguse nõuda kulla üleandmist.

6.5.1.1 **Füüsiline kuld** esineb müntide, valuplokkide või kangidena, mille puhtus on vähemalt 995 osa 1 000st, k.a. isikupärastatutel kullakontodel hoitav kuld.

6.5.1.2 **Isikupäratud kullakontod** kajastavad nõuet kontohalduri vastu kulla üleandmiseks. Nende kontode puhul on konto väljastajal õigus füüsilisele isikupärastatud kulla reservibaasile; konto omanikele väljastatakse kullas vääringustatud nõuded. Isikupäratud kullakontod, mida ei liigitata rahalise kulla alla, kajastatakse *sularaha ja hoiustena muude investeeringute* all.

▼M4

6.5.2 **SDRid (F12/AF12)**

SDRid on IMFi loodud rahvusvahelised reservvarad, mis on eraldatud IMFi liikmesriikidele neile kuuluva rahvusvahelise reservvara täiendusena. SDRe hoiavad üksnes IMFi liikmesriikide rahandusasutused ja teatud rahvusvahelised finantseerimisasutused, kes on volitatud depositaarid.

6.5.3 **Reservpositsioon IMFis**

See on järgmise summa: a) reservkvoot ehk välisvaluutasummad, sealhulgas SDR, mida liikmesriik võib IMFist lühikese etteteatamisega välja võtta ning b) muud laenulepingulised nõuded IMFi vastu üldiste vahendite kontol, mis on liikmesriigile koheselt kättesaadavad.

6.5.4 **Muud reservvarad**

Siia kuuluvad *sularaha ja hoiused*, *väärtpaberid*, *tuletisinstrumendid* ja *muud nõuded*. Hoiused koosnevad nõudmiseni hoiustest. *Väärtpaberid* koosnevad mitteresidentide emiteeritud likviidsetest ja turukõlblikest omandiväärtpaberitest ja võlaväärtpaberitest, sealhulgas investeerimisfondide aktsiatest või osakutest. *Tuletisinstrumendid* kajastatakse reservvaradena vaid juhul, kui reservvarade juhtimisega seonduvad tuletisinstrumendid mängivad varade hindamisel olulist rolli. *Muud nõuded* koosnevad laenudest mitteresidendist mittepankadele, pikaajalistest laenudest IMFi usalduskontole ja muudest finantsvaradest, mida varem reservvaradena ei kajastatud ent mis vastavad reservvarade määratlusele.